

Secció I - Comunitat Autònoma Illes Balears

3.- D'altres disposicions

CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA

Num. 7265

Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 24 de març de 2009 per la qual es regulen els programes de qualificació professional inicial a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, regula en l'article 30 els programes de qualificació professional inicial, destinats a alumnes més grans de setze anys que no hagin obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria, amb l'objectiu que puguin aconseguir competències professionals pròpies d'una qualificació de nivell I associada al Catàleg nacional de qualificacions professionals, així com el de facilitar la inserció laboral i ampliar les competències bàsiques perquè puguin prosseguir els estudis.

La Llei orgànica 5/2002, de 19 de juny, de les qualificacions i de la formació professional, crea el Catàleg nacional de qualificacions professionals i ordena un sistema integral de formació professional, qualificacions i acreditació, que pretén respondre amb eficàcia i transparència a les demandes socials i econòmiques a través de les diverses modalitats formatives.

El Reial decret 1538/2006, de 15 de desembre, estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu i el Reial decret 1631/2006, de 29 de desembre, estableix els ensenyaments mínims corresponents a l'educació secundària obligatòria, i regula les mesures d'ordenació dels programes de qualificació professional inicial.

El Reial decret 1128/2003 de 5 de setembre, modificat pel Reial decret 1416/2005 de 25 de novembre, regula el Catàleg nacional de qualificacions professionals. En els articles 2 i 3 se n'expliciten la naturalesa, la finalitat i les funcions, com a instrument que ordena les qualificacions i constitueix la base per elaborar l'oferta formativa susceptible de reconeixement i d'acreditació amb validesa en tot l'estat.

El Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària a les Illes Balears.

L'article 19 del Decret 73/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 192, de 2 de juliol), disposa que la consellera d'Educació i Cultura mitjançant l'Ordre corresponent ha d'establir els programes de qualificació professional inicial.

Durant l'etapa d'educació secundària obligatòria, els programes de qualificació professional inicial es conceben com una alternativa per dotar de l'adequada flexibilitat el sistema educatiu i orientar, primordialment, l'alumnat amb dificultats en el procés de formació escolar, de manera que aquells alumnes que els cursin amb aprofitament puguin conciliar una qualificació professional i competències bàsiques de caràcter general, mitjançant una adaptació dels continguts, dels ritmes i de l'organització escolar.

Aquests programes destinats a l'alumnat que no hagi obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria suposen la possibilitat d'obtenir una qualificació professional de nivell I, així com l'opció d'obtenir el títol esmentat, mitjançant la superació d'uns mòduls de caràcter voluntari una vegada superats els mòduls obligatoris.

Aquest alumnat presenta diversitat d'origen, d'entorns familiars i socials, de capacitats i de nivells formatius, així com diferents expectatives laborals i formatives.

Els programes de qualificació professional inicial han d'atendre aquesta diversitat amb plantejaments flexibles, que permetin adaptar-se i respondre a les necessitats i als interessos de cada grup i de cada jove, amb una oferta diversa pel que fa a l'organització i al desenvolupament del currículum.

Els programes han de constituir un recurs orientador i formatiu que a partir de nous marcs d'aprenentatge i atenen les característiques i el projecte personal de cada jove, li proporcionin els elements necessaris per iniciar el seu itinerari de transició al món laboral i a la formació permanent.

Amb la finalitat de regular els programes de qualificació professional inicial, i d'acord amb la disposició final primera del mencionat Decret 73/2008, a proposta de la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent i amb l'informe previ del Consell Escolar de les Illes Balears, dicta la següent

ORDRE

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

La present Ordre té com a objecte regular els programes de qualificació professional inicial (PQPI) en el marc de l'educació secundària obligatòria a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 2

Finalitat

Els programes de qualificació professional inicial tenen com a finalitat que tot l'alumnat aconseguixi competències professionals pròpies d'una qualificació professional de nivell I de l'estructura actual del Catàleg nacional de qualificacions professionals, així com afavorir la inserció socioprofessional de l'alumnat i facilitar, en el seu cas, l'assoliment de les competències bàsiques i la consecució dels objectius per a l'obtenció de la titulació de graduat en educació secundària obligatòria per poder prosseguir estudis en els diferents ensenyaments.

Article 3

Principis

Els programes de qualificació professional inicial, a més dels principis establerts amb caràcter general per a l'educació secundària obligatòria, es basen en els principis de:

- Igualtat d'oportunitats i d'inserció laboral.
- Personalització de l'ensenyament per donar respostes a les diferents necessitats de l'alumnat.
- Integració i interculturalitat.
- Responsabilitat compartida entre les administracions educatives, els serveis socials, l'entorn comunitari, el teixit empresarial i el propi alumnat.

Article 4

Objectius

Els objectius dels programes de qualificació professional inicial són:

- Proporcionar i reforçar les competències que permetin el desenvolupament d'un projecte de vida personal, social i professional satisfactori, d'acord amb els valors i la convivència en una societat democràtica.
- Proporcionar a l'alumnat competències professionals pròpies d'una qualificació professional de nivell I del Catàleg nacional de qualificacions professionals, amb la finalitat de facilitar la inserció laboral en una activitat professional de manera qualificada.
- Proporcionar una formació pràctica en l'empresa, regulada, avaluable i tutelada, que permeti aplicar i reforçar el que s'ha après en el programa, i familiaritzar-se amb la dinàmica del món laboral.
- Facilitar el desenvolupament de les competències bàsiques de l'educació secundària obligatòria i la consecució dels objectius que possibilitin l'obtenció de la titulació corresponent.
- Afavorir que l'alumnat pugui continuar la seva formació i fomentar l'aprenentatge al llarg de la vida.
- Donar suport tutorial i orientació sociolaboral personalitzats que promoguin i facilitin el desenvolupament personal, els aprenentatges, el coneixement del mercat laboral i la recerca activa de feina.
- Facilitar experiències positives i enriquidores de convivència i de feina perquè els alumnes es reconeguin a si mateixos com a persones valuoses i capaces de ser, conviure i treballar amb els altres.
- Desenvolupar la capacitat de continuar aprenent de manera autònoma i en col·laboració amb altres persones, amb confiança en les pròpies possibilitats i d'acord amb els propis objectius i les pròpies necessitats.
- Connectar les necessitats i les finalitats del sistema educatiu i les del sector productiu.

Article 5

Destinataris

1. Amb caràcter general, aquests programes estan destinats als joves escolaritzats que es trobin en greu risc d'abandonament escolar i/o amb historial d'absentisme escolar degudament documentat i als joves desescolaritzats amb un fort rebuig a la institució escolar o que, per trobar-se en situació de desavantatge sociocultural i educatiu, hagin abandonat de forma primerenca l'escolaritat obligatòria i mostrin interès per reincorporar-se a l'àmbit de l'educació reglada.

2. Igualment, són destinataris d'aquests programes els joves que, sense tenir cap titulació acadèmica o professional, tenen necessitat d'accedir ràpidament al mercat laboral per a la qual cosa necessiten una qualificació professional bàsica.

3. També són destinataris d'aquests programes els joves amb necessitats educatives especials que hagin cursat l'educació bàsica en centres ordinaris o centres d'educació especial, sempre que comptin amb una orientació adequada a les seves circumstàncies personals i que se n'afavoreixi la inserció laboral, de forma que puguin cursar l'opció triada sense que suposi un risc físic per a ell o per als altres.

Article 6

Requisits d'accés

1. Poden accedir a aquests programes els joves més grans de setze anys, i menors de vint-i-un anys, complits en ambdós casos fins al 31 de desembre de l'any de l'inici del programa, que no hagin obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria.

2. Excepcionalment, i amb l'acord de l'alumne i dels pares o tutors, aquesta edat es pot reduir a quinze anys, complits fins al 31 d'agost de l'any de l'inici del programa, per aquells que, una vegada cursat segon curs d'educació secundària obligatòria, no estiguin en condicions de promoció a tercer i hagin repetit ja una vegada a l'etapa. En tot cas, la seva incorporació ha de

requerir l'avaluació tant acadèmica com psicopedagògica de l'alumne, l'informe del Departament d'Inspecció Educativa i el compromís per part de l'alumne de cursar els mòduls de caràcter voluntari. El centre educatiu ha de fer el seguiment per tal que es compleixi realment aquest compromís.

3. Per cursar un d'aquests programes és condició indispensable no haver superat un altre programa de qualificació professional inicial i, en el seu cas, haver esgotat les vies ordinàries d'atenció a la diversitat previstes a la legislació vigent.

Article 7

Procediment d'accés

1. Per a l'adscripció de l'alumnat a aquests programes és necessari:

a) L'acceptació de l'alumne, i en el cas que sigui menor d'edat, dels seus pares o tutors, ja que tenen caràcter voluntari. Hi ha d'haver constància per escrit del compromís de l'alumne i dels pares o tutors legals per a la incorporació al programa.

b) L'informe d'orientació educativa i professional. En el cas dels alumnes escolaritzats, l'ha de fer el Departament d'Orientació del centre de procedència, a proposta de l'equip educatiu i s'hi ha de fer constar el programa i la modalitat més adequada al qual se l'orienta. En el cas dels alumnes desescolaritzats, l'entitat responsable del programa ha de fer l'informe amb l'orientació més adequada als seus interessos, un cop recollida tota la documentació socioeducativa possible del darrer centre de procedència, dels serveis socials i, en el seu cas, d'atenció o tutela del menor.

c) Per aquell alumnat menor de 16 anys que, excepcionalment, s'incorpori a un programa l'informe ha d'incloure l'avaluació acadèmica i psicopedagògica.

2. El Departament d'Inspecció Educativa ha de supervisar que s'ha seguit el procediment correcte per garantir que els alumnes reuneixen els requisits establerts a l'article 6 d'aquesta Ordre i que l'adscripció en un determinat programa s'adequa a les condicions i a les característiques més idònies per a cada alumne. En el cas dels alumnes escolaritzats, el Departament d'Inspecció Educativa n'ha d'informar favorablement per poder dur a terme l'adscripció.

Article 8

Modalitats

Els programes de qualificació professional inicial poden adoptar les següents modalitats:

1. Aula professional. S'ha d'impartir en els centres educatius que determini la Conselleria d'Educació i Cultura.

Aquesta modalitat va dirigida a joves, preferentment escolaritzats, que compleixin els requisits d'accés establerts a l'article 6 d'aquesta Ordre i que vulguin adquirir les competències necessàries per a una adequada inserció professional.

Per als alumnes que hagin accedit d'acord amb el que s'estableix en l'article 6.1 aquesta modalitat ha de tenir una durada d'un curs escolar, i els alumnes han de cursar només els mòduls de caràcter obligatori establerts a l'article 9.2 a i 9.2 b. Per als alumnes que hagin accedit d'acord amb el que s'estableix en l'article 6.2 i aquells altres alumnes del programa que ho desitgin ha de tenir una durada de dos cursos escolars, i els alumnes han de cursar, a més dels mòduls de caràcter obligatori, els mòduls de caràcter voluntari establerts en l'article 9.2 c. Excepcionalment l'alumnat de 18 anys complits dins l'any de l'inici dels mòduls voluntaris, els ha de poder cursar en un centre de secundària. Els majors de 18 anys, si volen obtenir el títol de graduat en ESO, l'han de cursar en el règim d'educació de persones adultes.

2. Taller professional. S'ha d'impartir en entitats locals, empresarials i organitzacions no governamentals sense ànim de guany. Aquesta modalitat va dirigida a joves, escolaritzats o no, més grans de 16 anys, amb un fort rebuig a la institució escolar i que es trobin en greu risc d'exclusió social, així com a joves que independentment de les seves circumstàncies personals, tenen necessitat d'accedir ràpidament al mercat laboral i no disposen de les competències bàsiques necessàries.

Aquests programes han de tenir una durada d'un curs escolar i només incorporen els mòduls de caràcter obligatori. S'han de desenvolupar mitjançant convenis de col·laboració amb les entitats o a través de subvencions.

En el cas que aquests tallers es facin en entitats locals o associacions empresarials sense ànim de guany, s'han d'anomenar tallers professionals amb contractació. En aquesta modalitat, la part pràctica s'ha de fer mitjançant un contracte, preferentment per a la formació, en un lloc productiu de la família professional en què els alumnes es formin, i ha de tenir una durada mínima de sis mesos.

3. Taller específic. S'ha d'impartir en els centres educatius o en institucions o entitats públiques o privades sense ànim de guany amb experiència reconeguda en la inclusió social i laboral de les persones amb discapacitat. Aquesta modalitat va dirigida a alumnes, més grans de 16 anys, amb necessitats educatives especials, temporals o permanents, que tinguin un nivell d'autonomia personal i social que els permeti accedir a un lloc de feina.

Aquests programes tenen una durada d'un curs escolar i només incorporen els mòduls de caràcter obligatori. Excepcionalment i tenint en compte les necessitats educatives d'aquest alumnat, la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent pot autoritzar una temporalització diferent (2 cursos escolars).

Article 9

Durada i estructura curricular

1. Els programes de qualificació professional inicial han de tenir una durada mínima de 1.090 hores i una durada màxima de 1.992 hores. L'organització horària ve determinada pel tipus de modalitat i les característiques de l'alumnat i/o del centre.

2. L'estructura curricular és la següent:

a) Mòduls específics professionals. Inclouen:

- Els mòduls específics referits a les unitats de competència professional corresponents a qualificacions de nivell 1 del Catàleg nacional de qualificacions professionals. Cada programa pot incloure una o més qualificacions professionals i/o unitats de competència.

- El mòdul Formació pràctica en empreses possibilita una primera experiència en un entorn productiu real.

b) Mòduls formatius de caràcter general que amplii competències personals bàsiques i afavoreixin la transició entre el sistema educatiu i el món laboral. Formen part d'aquest apartat els següents mòduls:

- Aprenentatges instrumentals bàsics

- Orientació laboral

- Tutoria

- Ampliació de competències.

c) Mòduls de caràcter voluntari. Són els mòduls conduents a l'obtenció del títol d'educació secundària obligatòria en els termes que s'estableix a la legislació vigent. Tenen caràcter voluntari per als alumnes que s'incorporin al programa d'acord amb els requisits d'accés establerts en l'article 6.1, i obligatori per als alumnes que s'incorporin al programa d'acord amb els requisits d'accés establerts en l'article 6.2.

Els mòduls a i b són de caràcter obligatori per a tot l'alumnat que cursi un programa de qualificació professional inicial.

La consellera d'Educació i Cultura, mitjançant resolució, determinarà els centres educatius que han d'impartir els mòduls voluntaris conduents a l'obtenció del títol d'educació secundària obligatòria.

Article 10

Finalitats dels mòduls

1. Els mòduls específics tenen per finalitat preparar l'alumnat perquè s'incorpori a la vida activa en el desenvolupament de llocs de treball que requereixin una qualificació professional bàsica i comprèn els continguts necessaris per adquirir les competències corresponents al seu perfil professional.

2. El mòdul Formació pràctica en empreses té per finalitat facilitar una primera experiència formativa en un entorn productiu en el qual l'alumnat pugui posar en pràctica coneixements, habilitats i destreses adquirides durant el desenvolupament del programa.

3. El mòdul Aprenentatges instrumentals bàsics té per finalitat oferir a l'alumnat la possibilitat d'adquirir o de refermar els coneixements i les capacitats bàsiques, relacionades amb els objectius i amb els continguts de l'ensenyament obligatori que són necessaris per aconseguir la inserció social i laboral satisfactòria, i, si n'és el cas, per continuar els estudis, especialment en cicles formatius de grau mitjà, als quals poden accedir d'acord amb el que estableixi la normativa d'accés en vigor. S'ha de procurar que els continguts i la metodologia s'adaptin a les condicions i a les expectatives particulars de cada alumne. Aquest mòdul ha de tenir un caràcter transversal respecte dels continguts o dels mòduls de formació específica, de manera que l'aprenentatge dels elements que l'integren -socioculturals, lingüístics i matemàtics- estiguin relacionats significativament i funcionalment amb el perfil professional, de manera que formi un procés en què s'avanci partint d'allò més instrumental i senzill fins arribar a allò més complex.

4. El mòdul Orientació laboral té per finalitat dotar els alumnes dels recursos i de l'orientació necessària per a la recerca d'un lloc de treball i per a l'autoocupació, com també familiaritzar-lo respecte del marc legal de les condicions de treball, de les relacions laborals i la prevenció de riscos dins l'àmbit professional del qual es tracti.

5. El mòdul Tutoria ha de partir de l'acció tutorial implícita en tota activitat educativa i que es desenvolupa permanentment al llarg de tot el procés formatiu dels joves. Aquesta acció ha d'incloure activitats completes de grup, en l'horari establert, amb la finalitat de facilitar el desenvolupament personal, especialment en aspectes com l'autoestima i la motivació; la cooperació i la integració social i l'aprenentatge d'habilitats socials i d'autocontrol, necessaris per afavorir l'ocupació de l'alumnat d'aquests programes, com l'autoformació i la formació permanent al llarg de tota la seva vida activa.

6. El mòdul Ampliació de competències ha de servir per desenvolupar competències en llengua estrangera o informàtica. El centre educatiu o l'entitat promotora ha de decidir quin dels dos mòduls ofereix, tenint en compte les característiques del perfil professional del programa.

En el cas que algun centre vulgui oferir competències en una altra matèria que s'adaptin més bé a les característiques i necessitats del seu alumnat, ha de demanar autorització prèvia a la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent.

7. Els mòduls voluntaris condueixen a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

Article 11

Horari i organització del programa

1. La distribució horària setmanal és la que figura en l'Annex 2 d'aquesta Ordre, segons la modalitat de programa que s'imparteixi.

2. La Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent pot autoritzar organitzacions diferents quan per les característiques de l'alumnat i/o del centre així es consideri oportú.

3. Els mòduls específics s'han d'impartir en blocs diaris d'una durada mínima de dos períodes lectius consecutius i un màxim de quatre.

Article 12

Currículum

1. El currículum dels mòduls formatius de caràcter general es detallen en l'Annex 1 d'aquesta Ordre.

2. El currículum dels mòduls voluntaris -mòdul d'àmbit de comunicació, mòdul d'àmbit social i mòdul d'àmbit científicotecnològic-, és el corresponent al nivell 2 d'educació secundària per a persones adultes a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, d'acord amb el que estableix la disposició transitòria segona de l'Ordre de la consellera d'Educació i Cultura de 8 de setembre de 2008 per la qual es regula l'organització i el funcionament dels ensenyaments per a les persones adultes que condueixen al títol de graduat en educació secundària obligatòria, a les Illes Balears.

3. La consellera d'Educació i Cultura, mitjançant una ordre, ha de publicar el currículum dels mòduls específics referits a les unitats de competència incloses al corresponent perfil professional.

Article 13

Formació de grups

1. En les modalitats Aula professional i Taller professional el nombre d'alumnes per grup ha de ser d'un mínim de vuit i d'un màxim de quinze alumnes. Es poden escolaritzar fins a dos alumnes amb necessitats educatives especials per grup i, en aquest cas, el nombre màxim d'alumnes per grup s'ha de reduir un nombre igual al d'alumnes integrats.

2. En la modalitat Taller específic hi ha d'haver un mínim de cinc i un màxim de deu alumnes.

3. La Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent pot autoritzar altres agrupacions depenent de les característiques de l'alumnat atès, i de les necessitats derivades de l'escolarització, degudament justificades.

Article 14

Professorat

1. Per impartir els mòduls específics professionals establerts en l'article 9.2.a.1 s'han d'exigir els mateixos requisits de titulació i formació exigits per impartir ensenyaments de formació professional en l'article 95 de la Llei orgànica 2/2006, d'educació, i han de quedar especificats en la resolució per la qual s'estableixi el currículum de cada perfil. El professorat dels mòduls específics és l'encarregat de fer el seguiment del mòdul Formació pràctica en empreses i pot impartir també el mòdul Tutoria. S'ha de procurar que el perfil professional del professorat asseguiri el domini dels coneixements i de les tècniques relacionades amb el perfil del programa.

2. Per impartir el mòdul Aprenentatges instrumentals bàsics és necessari estar en possessió de la titulació establerta en l'article 93 de la Llei orgànica 2/2006, d'educació. Aquest mòdul ha de ser impartit per un mateix docent que pot impartir també el mòdul Tutoria i, si és possible, el mòdul Ampliació de competències. El mòdul Orientació laboral ha de ser impartit pel professorat de l'especialitat de Formació i orientació laboral i, en absència d'aquest, pel professor/tutor. En tot cas, han de tenir preferència els docents que acreditin experiència i formació en l'atenció educativa de l'alumnat al qual es dirigeixen aquests programes.

3. Per impartir els mòduls de caràcter voluntari que condueixen a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria és necessari estar en possessió de la titulació establerta en l'article 94 de la Llei orgànica 2/2006, d'educació. Cada àmbit en què s'organitzen aquests mòduls ha de ser impartit per un únic docent.

4. S'ha de procurar que incideixi en aquests programes el mínim nombre de professors possible.

Article 15

Avaluació

1. L'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat ha de ser contínua i formativa, i s'ha de realitzar tenint com a referència la situació inicial.

2. L'avaluació de l'alumnat que cursi els mòduls de caràcter voluntari ha de tenir com a referent fonamental les competències bàsiques i els objectius de l'educació secundària obligatòria, així com els criteris d'avaluació de cada programa.

3. S'han de realitzar, almenys, tres sessions d'avaluació al llarg de cada un dels cursos de desenvolupament de cada programa.

4. Els resultats de l'avaluació s'han d'expressar amb els mateixos termes que els establerts per a l'educació secundària obligatòria, excepte el mòdul de Formació pràctica en empreses, que s'ha d'expressar en els termes d'apte o no apte.

5. L'avaluació final és responsabilitat de tot l'equip educatiu i la superació del programa de qualificació professional inicial ha d'exigir l'avaluació positiva en el conjunt dels mòduls obligatoris que componen el programa.

6. Els documents oficials d'avaluació són l'expedient i l'historial acadèmic de l'educació secundària obligatòria, les actes d'avaluació finals i l'informe personal per trasllat.

Finalitzada la formació en el centre, l'alumnat que no pugui accedir al mòdul d'FPE per no haver superat algun dels mòduls, té dret a una convocatòria extraordinària, sempre que així ho consideri l'equip educatiu a la sessió d'avaluació final ordinària.

Article 16

Promoció

1. Els alumnes que hagin cursat el mòduls obligatoris i no arribin als objectius previstos al final del curs poden continuar la seva formació fins obtenir una avaluació positiva en els mòduls no superats, durant un altre curs acadèmic.

2. Els alumnes que hagin cursat el mòduls voluntaris i no arribin als objectius previstos al final del curs poden continuar la seva formació fins obtenir una avaluació positiva en els mòduls no superats, durant un altre curs acadèmic, amb el límit d'edat establert en l'article 4.2 de la LOE.

3. Els alumnes que hagin aprovat els mòduls obligatoris del programa de qualificació professional inicial poden optar a fer els mòduls voluntaris conduecents a l'obtenció del títol de graduat en educació secundària obligatòria.

4. L'alumnat que, en el mes de setembre, tengui pendent el mòdul Formació pràctica en empreses pot cursar de manera simultània els mòduls voluntaris amb el desenvolupament de les pràctiques formatives dins els terminis que estableix la normativa vigent.

Article 17

Certificació i titulació

1. Els alumnes que superin els mòduls obligatoris d'aquests programes obtenen una certificació acadèmica expedida per l'Administració educativa. Aquesta certificació, en els termes que s'estableixin, ha de fer constar la correspondència entre els mòduls específics amb cada unitat de competència que conformi el programa de qualificació professional inicial. Aquesta certificació ha de donar dret, a qui ho sol·liciti, a l'expedició per a l'Administració laboral del certificat o certificats professionals corresponents.

2. Els alumnes que després d'haver superat un programa de qualificació professional inicial aprovin la totalitat dels mòduls voluntaris obtenen el títol de graduat en educació secundària obligatòria.

3. La Conselleria d'Educació i Cultura ha d'establir els procediments per reconèixer les corresponents exempcions en la prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà per als alumnes que hagin superat els mòduls obligatoris del programa o algun àmbit dels mòduls voluntaris.

Article 18

Memòria

1. En acabar el programa, el professorat que n'és responsable ha d'elaborar una memòria que ha d'incloure:

a) Informe del progrés dels alumnes que han seguit el programa.

b) Valoració general del programa i propostes per millorar-lo.

c) Seguiment de la inserció sociolaboral al final del programa referit a l'alumnat de l'any anterior.

d) Seguiment dels alumnes que continuen escolaritzats.

e) Altres dades que es considerin d'interès.

2. Una còpia d'aquesta memòria s'ha d'enviar a la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent i s'ha d'incloure també a la memòria general del centre.

Article 19

Impartició dels programes

1. Els programes de qualificació professional inicial poden ser impartits, preferentment, per centres educatius, i també per entitats públiques o privades sense ànim de guany, que compleixin els requisits establerts per desenvolupar aquests programes.

2. La direcció general de Formació Professional i Aprenentatge Permanent ha de regular les condicions per aprovar, per autoritzar i per desenvolupar els programes de qualificació professional inicial a les Illes Balears, com també per establir els possibles convenis que s'han de subscriure amb les entitats esmentades en el punt 1 d'aquest apartat.

Article 20

Transport

L'alumnat que participi en programes de qualificació professional inicial desenvolupats en centres educatius públics que compten amb transport escolar se'n pot beneficiar durant el període de formació que realitza en el centre educatiu.

Article 21

Oferta formativa

1. La consellera d'Educació i Cultura, mitjançant resolució, ha de definir anualment l'oferta formativa en funció de les demandes del mercat de treball, de

la disponibilitat de qualificacions de nivell I del Catàleg nacional de qualificacions professionals, de la disponibilitat de famílies professionals, de la necessitat de resposta a l'alumnat amb risc d'abandonament i de necessitats educatives especials.

2. La Conselleria d'Educació i Cultura ha de facilitar els recursos necessaris per assegurar el desenvolupament dels programes.

Article 22

Autorització per impartir els programes de qualificació professional inicial

La Conselleria d'Educació i Cultura ha de publicar cada curs escolar els centres educatius autoritzats per impartir programes de qualificació professional inicial.

Disposició addicional primera

Alumnat d'incorporació tardana

L'alumnat d'incorporació tardana a un programa de qualificació professional inicial amb coneixements insuficients de les llengües oficials de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears pot rebre ensenyaments específics, mitjançant el procediment establert amb caràcter general a l'educació secundària obligatòria.

Disposició addicional segona

Supervisió

La Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent, mitjançant instruccions de funcionament, ha de establir els mecanismes per supervisar els programes de qualificació professional inicial, en l'àmbit de les seves competències.

Disposició addicional tercera

Adscripció

Les entitats que desenvolupin programes de qualificació professional inicial en la modalitat de Taller professional han de quedar adscrites a un centre públic a efectes de custòdia de les actes finals, dels expedients acadèmics de l'alumnat i de les acreditacions de les unitats de competència assolides una vegada finalitzat el programa de qualificació professional inicial. Aquesta adscripció ha de quedar establerta dins la publicació oficial d'autorització de cada programa.

Disposició transitòria única

L'alumnat que durant el curs 2008-2009 cursi un programa de qualificació professional inicial de la modalitat d'Aula professional d'una durada de dos cursos escolars, en acabar les activitats lectives, desenvolupades durant les trenta-un setmanes primeres del curs, no ha de realitzar el mòdul Complement a la qualificació previst a la Resolució de la consellera de 10 de març 2008, i superats els corresponents mòduls obligatoris pot accedir a la realització del mòdul Formació pràctica en empreses durant les darreres quatre setmanes del curs escolar.

La realització dels mòduls voluntaris durant el segon curs s'ha de fer d'acord amb el què estableix la present Ordre.

Disposició final primera

Competència de desplegament

S'autoritza les direccions generals competents perquè dictin les disposicions que calguin per aplicar el que disposa aquesta Ordre.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquesta Resolució entra en vigor l'endemà de la seva publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma, 24 de març de 2009

La consellera d'Educació i Cultura

Bàrbara Galmés Chicón

ANNEX I

Programes de qualificació professional inicial (PQPI)

Curriculums dels mòduls de caràcter general

Aprenentatges instrumentals bàsics

Introducció

Dels objectius atribuïts als programes de qualificació professional inicial (PQPI), correspon al mòdul Aprenentatges instrumentals bàsics contribuir a l'adquisició i al desenvolupament de les competències necessàries per afavorir la inserció socioprofessional de l'alumnat i facilitar, en el seu cas, la continuïtat dels estudis.

El mòdul Aprenentatges instrumentals bàsics s'organitza a l'entorn de cinc blocs de coneixement:

* Competències lingüístiques bàsiques, en català i castellà, per a la com-

prensió, l'expressió, la comunicació i l'exercici d'un ofici.

* Competències matemàtiques bàsiques per a la comprensió, el desenvolupament personal i l'exercici d'un ofici.

* Cultura i societat, món físic i educació per a la salut.

* Estratègies i habilitats d'aprenentatge.

* Iniciació a les tecnologies de la informació o coneixement de la terminologia bàsica en llengua anglesa.

Orientacions metodològiques

El procés d'ensenyament ha d'atendre els principis generals d'integració dels aprenentatges, de forma que, per una part, els continguts i la metodologia s'han d'adaptar a les condicions inicials i a les expectatives dels alumnes i, per l'altra, respectant els objectius i continguts dels diferents àmbits, la programació didàctica d'aquest mòdul es desenvoluparà atenent el principi de globalització. D'aquesta manera, els continguts dels diferents àmbits es podran agrupar de forma flexible en el desenvolupament de les unitats bàsiques.

S'ha de potenciar, sobretot, l'ús de la llengua per desenvolupar les capacitats bàsiques de comprensió i expressió oral i escrita. Amb aquest objectiu es posarà especial esment en l'expressió i la comprensió escrites, aspectes bàsics que facilitin la continuïtat en el procés d'aprenentatge al llarg de la vida.

Al bloc que fa referència a Competències lingüístiques s'ha de realitzar una selecció de continguts bàsics, però fonamentals, inclosos en el currículum de Llengua catalana i de Llengua castellana i literatura. Els continguts s'enunciaran de forma general, de manera que sigui el professor que determini el grau d'aprofundiment que s'han d'abordar, en funció de les característiques dels alumnes.

Al bloc que fa referència a Competències matemàtiques se seleccionaran els continguts més adients orientats a l'adquisició de destreses numèriques i geomètriques de caràcter elemental que permetin als alumnes respondre a les exigències pròpies de l'exercici d'un ofici.

Al bloc referit a Cultura i societat, món físic i educació per a la salut, s'han seleccionat els continguts més d'acord amb els interessos dels alumnes i que, alhora, facilitin la incorporació al món laboral o l'accés a cicles formatius.

Aquest bloc té relació directa amb el bloc Competències lingüístiques. Ambdós han de promoure la integració de coneixements, destreses i actituds que permetin als alumnes, per una part, comprendre la realitat del món en què viuen, les experiències passades i presents, així com l'espai en què es desenvolupa en comunitat i, per l'altra, desenvolupar actituds, destreses i hàbits necessaris per viure en una societat democràtica, basada en el respecte als drets humans i en l'exercici de les pròpies responsabilitats.

La cura del medi ambient a les Illes Balears i l'educació per a la salut són eixos fonamentals en aquest àmbit. El primer, per la importància del respecte al medi i la seva conservació i el consum responsable; i el segon, per la importància de millorar la qualitat de vida des d'una alimentació saludable i equilibrada, la prevenció de drogedependències i el desenvolupament d'una sexualitat sana i responsable.

Els eixos bàsics del bloc Estratègies i habilitats d'aprenentatge són el coneixement d'un mateix i del propi estil d'aprenentatge, la capacitat d'automotivació i la gestió eficaç de les emocions, aspectes que permeten desenvolupar al màxim les potencialitats cognitives de l'individu en qualsevol situació. En el món actual, sempre en constant canvi, es fa necessari aprendre a aprendre, ja que la capacitat d'adaptació a situacions noves incideix positivament en la qualitat de vida de l'individu.

Al bloc cinquè, els centres han d'impartir l'opció que no s'ha escollit en el mòdul Ampliació de competències, és a dir, o bé llengua anglesa o bé tecnologies de la informació.

Els continguts que s'han de treballar, tant en una opció com en l'altra, s'han de plantejar de forma essencialment pràctica i han d'incidir en aspectes bàsics i útils per als alumnes a l'hora d'incorporar-se al món laboral. És per això que la didàctica d'aquest mòdul es farà mitjançant estratègies individualitzades, tenint en compte les particularitats dels alumnes als quals va dirigit el programa, d'aquí que sigui fonamental partir de les seves necessitats reals i del seu nivell de coneixements.

Objectius generals

1. Desenvolupar un nivell de comprensió i d'expressió oral i escrita en llengua catalana i castellana adequat per comunicar-se, manejar-se en societat, exercir l'ofici i accedir a la informació que necessitin en la seva vida quotidiana.

2. Comprendre i produir textos d'ús habitual en l'àmbit personal, laboral i social, utilitzant el vocabulari adequat per denominar el que es maneja, es realitza, s'aprèn i se sent.

3. Comprendre i expressar els processos, les tècniques i les característiques de les tasques pròpies de l'ofici i dels materials i dels equips utilitzats en el treball.

4. Prendre consciència de la tasca, planificar-ne la realització i avaluar-la emprant criteris de qualitat i eficiència.

5. Desenvolupar actituds i destreses per prendre decisions després de recollir, analitzar i interpretar informació especialment relacionada amb l'àmbit professional.

6. Resoldre problemes de la vida quotidiana i de l'àmbit professional que

requereixen l'aplicació o la realització d'operacions elementals de càlcul, mesures, fraccions, proporcions, estimacions i coneixements geomètrics, essent capaços d'aplicar-los a situacions quotidianes i laborals.

7. Desenvolupar actituds crítiques i hàbits saludables per millorar la qualitat de vida i la salut i per millorar la conservació del medi ambient especialment a les Illes Balears.

8. Treballar en equip amb responsabilitat i confiança en la pròpia competència individual i desenvolupar en el grup actituds i valors de respecte, diàleg, cooperació, tolerància i solidaritat.

9. Expressar-se amb fluïdesa, seguretat i assertivitat de forma comprensible, per comunicar pensaments, intencions, sentiments, accions i aprenentatges, desenvolupant la capacitat d'observació i pensament crític.

10. Conèixer les estructures lingüístiques bàsiques en llengua anglesa d'ús habitual presents en textos i contextos laborals propis del perfil que desenvolupa el programa.

11. Utilitzar eines pròpies de les tecnologies de la informació i la comunicació per crear, analitzar i intercanviar documentació pròpia del perfil que desenvolupa el programa.

BLOC I.

Competències lingüístiques bàsiques per a la comprensió, l'expressió, la comunicació i l'exercici d'un ofici

LLENGUA CATALANA

Objectius específics

1. Comprendre i produir textos orals i escrits en llengua catalana emprats a l'àmbit personal, acadèmic, social i laboral, participant activament en les situacions de comunicació que es produeixen.

2. Emprar els diversos textos mitjançant els quals es produeix la comunicació amb les institucions públiques, privades i de la vida laboral.

3. Comprendre textos literaris utilitzant coneixements bàsics sobre les convencions de cada gènere, els recursos estilístics, i els temes i motius de la tradició literària, amb especial incidència en mostres de la literatura de les Illes Balears.

4. Conèixer la realitat plurilingüe de l'Estat espanyol.

5. Consolidar l'hàbit lector a través de la lectura com a font de plaer, d'enriquiment personal i de coneixement del món.

6. Reconèixer les dificultats pròpies en l'ús de la llengua catalana a partir d'activitats de comprensió i d'expressió, d'ortografia, de lèxic, etc., encaminades a superar errors detectats, i posar en pràctica estratègies d'autocorrecció.

7. Utilitzar la llengua catalana per comunicar-se en diferents contextos, expressar idees pròpies i escoltar les dels altres, prendre decisions en els diferents nivells de la vida comunitària, valorant els interessos individuals i els del grup, fomentant el diàleg i la negociació amb l'adequada assertivitat com a mitjà per transmetre als altres les pròpies decisions i poder treballar de forma cooperativa i flexible.

8. Valorar la importància de comprendre i saber expressar-se en llengua catalana amb correcció com element clau per establir relacions satisfactòries, cooperar i treballar en equip, evitant els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i prejudicis classistes, racistes o sexistes.

9. Utilitzar les TIC per a la recerca i per al contrast d'informacions a l'hora de programar una exposició oral o una composició escrita sobre un tema determinat.

10. Identificar les manifestacions literàries més destacades en llengua catalana, especialment les de les Illes Balears, interpretant i valorant mitjançant la lectura la seva influència en la història i el present de les nostres Illes.

11. Utilitzar la llengua catalana per expressar-se de forma coherent i adequada en diversos contextos de l'activitat acadèmica, social i laboral, per estructurar el pensament, prendre consciència i manifestar els propis sentiments i per controlar la pròpia conducta.

Continguts

1. Comprensió oral i escrita: escoltar i llegir

- Lectura comprensiva de textos de l'actualitat escolar, social i cultural, especialment relacionats amb les Illes Balears o diferents textos de l'àmbit laboral, en paper o en suport digital, que permeti reconèixer als alumnes les distintes intencions comunicatives com contar, sol·licitar, fer públic, reclamar.

- Lectura de diversos textos (cartes, normes, avisos, notícies, informacions o explicacions) amb fluïdesa, entonació i ritme adequats.

- Formulació d'hipòtesis sobre la intenció i el contingut d'un text partint dels indicis textuals i paratextuals.

- Identificació de l'organització de les idees en textos amb diferents intencions (comprensió general, funció del text, idea principal i idees secundàries, localització d'informacions concretes, ús de connectors textuals).

- Comprensió de textos de diferents tipus segons el canal utilitzat, reconeixent les diferències rellevants entre la comunicació oral i escrita i entre els usos col·loquials i formals, i tenint consciència de les situacions comunicatives en què resulten adequats.

- Comprensió de textos, en suport de paper i digital, que utilitzen sistemes de comunicació verbal i no verbal: llenguatge publicitari, cartells, videoclips,

etc.

- Comprensió de textos orals i escrits propis de situacions de relació social, d'ús habitual en la vida quotidiana i en l'àmbit laboral (correus electrònics, cartes de presentació i personals, presentacions orals, reclamacions, sol·licituds, etc.).

- Comprensió de textos, orals i escrits per aprendre i per informar-se, d'ús habitual en la vida quotidiana i en l'àmbit laboral (descripcions, resums, esquemes, notícies, reportatges i opuscles).

- Comprensió de textos, orals i escrits en relació amb l'àmbit laboral de les distintes institucions o empreses de les Illes Balears que facilitin la inserció laboral dels alumnes (cartes de presentació, qüestionaris, enquestes, currículum, correspondència, instruccions, cartes de presentació de productes o serveis, pressuposts, factures, rebuts, circulars, full d'incidències, processos, tècniques i característiques de les tasques pròpies d'un ofici, etc.).

- Actitud reflexiva i crítica respecte a la informació disponible, i davant els missatges que suposin qualsevol tipus de discriminació.

2. Expressió oral i composició escrita: parlar, conversar i escriure

- Participació activa en situacions de comunicació pròpies de l'àmbit laboral (demandar aclariments sobre una instrucció, entrevistes, intercanvi d'opinions, etc.).

- Participació activa en situacions de comunicació pròpies de l'àmbit social i cultural, especialment aquelles destinades a afavorir la convivència, valorant i respectant les normes que regeixen la interacció oral (torns de paraula, to de veu, postures i gestos adequats).

- Reconeixement de la importància a partir d'objectius comunicatius per a l'elaboració de missatges orals i escrits, com informar, reclamar, sol·licitar, explicar o argumentar.

- Ús guiat dels procediments de planificació, elaboració i revisió de textos.

- Composició de textos diversos en suport paper o digital, reconeixent les diferències rellevants entre la comunicació oral i escrita, entre usos col·loquials i formals, i utilitzant el registre que requereixi la situació comunicativa (còmics, cartells, opuscles publicitaris, instruccions, normes, etc.).

- Composició de textos orals i escrits propis de situacions de relació social, d'ús habitual en la vida quotidiana i en l'àmbit laboral (avisos, correus electrònics, cartes de presentació i personals, presentacions orals, reclamacions, sol·licituds, etc.) a partir dels models existents.

- Composició de textos orals i escrits per aprendre i per informar-se, d'ús habitual en la vida quotidiana, i en l'àmbit laboral, social i cultural (descripcions, explicacions, resums, opuscles, esquemes, notícies i entrevistes, etc.) a partir dels models existents.

- Composició de textos orals i escrits que facilitin la inserció laboral a les Illes Balears (cartes de presentació personal, de productes o serveis, qüestionaris, enquestes, currículum, instruccions, pressuposts, factures, rebuts, circulars, fulls d'incidència, etc.) a partir dels models existents.

- Ús pautat de les tecnologies de la informació i la comunicació, de diccionaris, correctors ortogràfics i de les biblioteques per obtenir informació, ajudes i models per a la composició escrita.

- Utilització de la llengua catalana oral i escrita, per prendre consciència dels coneixements, les idees i sentiments propis i dels altres i per regular la pròpia conducta, utilitzant un llenguatge respectuós i no discriminatori.

- Interès per expressar-se oralment, en llengua catalana, amb pronunciació i entonació adequades.

- Interès per la cura i la presentació, en llengua catalana, de textos escrits i adequació de les produccions pròpies a la normativa ortogràfica, apreciament el seu valor per a la comunicació i per a la inclusió social a les Illes Balears.

- Valoració de les diferents llengües de l'Estat espanyol com a font d'enriquiment personal i social.

3. Coneixement i reflexió sobre l'ús de la llengua

- Reconeixement d'estructures narratives, instructives, explicatives i argumentals per comprendre i produir textos.

- Reconeixement i ús coherent de noms, determinants, adjectius, formes verbals regulars i irregulars més usuals: concordança nominal i verbal.

- Utilització de mecanismes de transformació d'oracions: directes a indirectes, actives a passives i viceversa, per a la comprensió i composició de textos orals i escrits d'ús habitual.

- Coneixement de les modalitats de l'oració i de les formes del verb per expressar les intencions dels parlants.

- Ús d'enllaços entre oracions per expressar finalitat, causa, conseqüència, condició, adversitat, concessió, duració, en relació amb la composició de textos.

- Reconeixement de les relacions entre les paraules per la forma (famílies lèxiques, flexió, derivació, composició, sigles) i pel seu significat (sinònims, antònims, camps semàntics), en relació amb la comprensió i composició de textos.

- Utilització correcta de la terminologia bàsica pròpia de l'àmbit laboral.

Criteris d'avaluació

1. Comprensió oral i escrita: escoltar i llegir

- Cercar, localitzar i seleccionar informació concreta o idees rellevants en

textos senzills (narratius, expositius, descriptius, instructius i argumentals).

- Realitzar inferències directes en textos diversos, determinant el seu principals propòsits.
- Captar el sentit global en textos orals variats emesos en diferents situacions de comunicació i amb distints propòsits.
- Identificar informacions específiques en textos produïts en diferents situacions comunicatives.
- Reconèixer les idees principals i les secundàries en textos orals.
- Descriure oralment i per escrit objectes, persones, situacions, processos i llocs de forma estructurada.
- Reflexionar sobre les característiques principals d'un text escrit o oral, diferenciant allò més important d'allò accessori.

2. Expressió oral i composició escrita: parlar, conversar i escriure

- Exposar de forma clara i ordenada les pròpies idees, sentiments i opinions.
- Comprendre, segons el context en el qual es troba l'alumne, les possibilitats i limitacions per exposar les seves idees, sentiments i opinions.
- Escoltar amb atenció i intenció de comprendre, demanant allò que no comprèn.
- Respectar les normes bàsiques de l'intercanvi comunicatiu (torn de paraula, to de veu, postures i gestos adequats).
- Diferenciar les distintes llengües de l'Estat espanyol.
- Resumir oralment i per escrit fets, informacions, punts de vista i arguments expressats en una conversa, sessió informativa, debat, text escrit (imprès o digital), pel·lícula, etc.
- Demostrar que sap diferenciar en un text allò principal d'allò secundari, identificant les intencions dels emissors i aportant la seva opinió personal.
- Aplicar les idees i els coneixements obtinguts mitjançant la lectura d'un text o l'audició d'una exposició oral (a classe, debat, conversa, etc.), a tasques concretes per a la comunicació oral i escrita.

3. Coneixement i reflexió sobre l'ús de la llengua

- Aplicar els coneixements sobre la llengua i les normes d'ús lingüístic per resoldre problemes de comprensió de textos escrits.
- Escriure adequadament textos (cartes, notes, factures, pressuposts, anuncis, currículum, correus electrònics) necessaris per comunicar-se amb altres persones i amb les empreses i institucions de referència a la seva vida personal i professional.
- Produir textos fent ús de les passes pròpies del procés de producció d'un escrit (planificació, escriptura del text, revisió).
- Valorar la lectura com a font d'informació i d'aprenentatge, gaudir-ne i recórrer a ella en situacions diverses.
- Usar amb autonomia progressiva i iniciativa personal diccionaris, manuals, opuscles, Internet i altres textos o recursos informatius o didàctics per afrontar les tasques, contrastar informació i prendre decisions.
- Utilitzar correctament de forma oral i escrita la terminologia bàsica pròpia del seu àmbit laboral en situacions reals.

LLENGUA CASTELLANA

Objectius específics

1. Participar activament en les situacions de comunicació que es produeixen en l'àmbit personal, acadèmic, social i laboral per comprendre i produir textos orals i escrits en llengua castellana.
2. Establir una comunicació correcta amb les institucions públiques, privades i de la vida laboral emprant els diferents tipus d'escrits.
3. Utilitzar els coneixements adquirits en llengua castellana per expressar-se, tant oralment com per escrit, en els diversos contextos de l'activitat escolar, laboral, social i cultural.
4. Utilitzar les convencions de cada gènere, els recursos estilístics, els temes i motius de la tradició literària castellana, per comprendre textos literaris aplicant els coneixements bàsics adquirits.
5. Valorar com a element integrador la diversitat lingüística de l'Estat espanyol.
6. Consolidar l'hàbit lector mitjançant la lectura com a font de plaer, d'enriquiment personal i de coneixement del món, i la producció de textos com a mitjà d'expressió i realització personal.
7. Superar els errors detectats i posar en pràctica estratègies d'autocorrecció reconeixent les dificultats pròpies en l'ús de la llengua castellana a partir d'activitats de comprensió i expressió, d'ortografia, de lèxic, etc.
8. Utilitzar la llengua castellana per comunicar-se en diferents contextos, expressar idees pròpies i escoltar la dels altres, prendre decisions en els distints nivells de la vida comunitària, valorant els interessos individuals i els del grup.
9. Evitar els estereotips lingüístics que suposen judicis de valor i perjudicis classistes, racistes o de gènere, utilitzant i valorant la importància de comprendre i saber expressar-se amb correcció com element clau per establir relacions satisfactòries, cooperant i treballant en equip.
10. Contrastar informació de diversos temes, desenvolupant activitats de consulta i de recerca per realitzar una exposició oral o escrita, utilitzant també les TIC.
11. Valorar la influència que han tingut en la història i en el present, a

l'Estat espanyol, les obres literàries més destacades en llengua castellana.

12. Fer ús de la llengua castellana per expressar-se de forma coherent i adequada en els diversos contextos de l'activitat acadèmica, social i laboral, per estructurar el pensament, prendre consciència i manifestar els propis sentiments i per controlar la pròpia conducta.

Continguts

1. Comprensió oral i escrita: escoltar i llegir

- Reconeixement per part dels alumnes de les distintes intencions comunicatives: contar, sol·licitar, fer públic, reclamar..., mitjançant la lectura comprensiva de textos relacionats amb notícies de l'Estat espanyol o dels diversos àmbits professionals, en paper o suport digital.
- Aconseguir una fluïdesa, entonació i ritme adequats en la lectura comprensiva de textos diversos (cartes, normes, avisos, notícies, informacions o explicacions).
- Comprensió d'un text partint dels indicis textuals i paratextuals, realitzant la formulació d'hipòtesis sobre la seva intenció i el seu contingut.
- Localització de les intencions, la idea principal i la secundària a un text, així com l'organització de les seves idees i dels informes concrets que transmet.
- Reconeixement en l'àmbit laboral, cultural, social o de l'actualitat a l'Estat espanyol, de textos de diferents tipus segons el canal utilitzat, identificant les diferències més importants entre la comunicació oral i escrita, entre els diferents usos formals o col·loquials, prenent consciència de les situacions comunicatives que resultin més adequades.
- Comprensió de textos, en paper o suport digital, que empen sistemes de comunicació verbal o no verbal: el llenguatge publicitari, cartells, videoclips...
- Utilització a l'àmbit personal, a la vida quotidiana i en les relacions socials de textos orals i escrits d'ús habitual: correus electrònics, cartes de presentació i personals, presentacions orals, reclamacions, sol·licituds, etc.
- Capacitació per comprendre textos orals i escrits, de la vida quotidiana i de l'àmbit laboral, que els permetin informar-se i millorar els seus coneixements.
- Comprensió de textos orals i escrits, necessaris per fer una carta de presentació, un currículum, emplenar enquestes o qüestionaris, instruccions, cartes de presentació de serveis o productes, pressuposts, factures, rebuts, circulars, full d'incidència...) que facilitin la inserció laboral en les diferents empreses de les Illes Balears.
- Reconeixement de qualsevol tipus de discriminació en els missatges que se'ls presenten, mantenint una actitud reflexiva i crítica respecte al seu contingut.

2. Expressió oral i composició escrita: parlar, conversar i escriure

- Contribució a les situacions que afavoreixen la comunicació en l'àmbit laboral mitjançant una participació activa: demanar aclariments sobre una instrucció, entrevistes, intercanvis d'opinions, etc.
- Contribució a la millora de la convivència mitjançant la participació activa en situacions de comunicació pròpies de l'àmbit social, valorant i respectant les normes que regeixen la interacció social (torns de paraula, to de veu, postures i gestos adequats).
- Elaboració de missatges orals i escrits, partint de la importància que tenen els objectius comunicatius, per informar, reclamar, sol·licitar, explicar o argumentar adequadament.
- Elaboració i revisió de textos fent un ús guiat dels procediments de planificació.
- Reconeixement de les diferències més rellevants entre la comunicació oral i escrita, entre els usos col·loquials i formals del llenguatge, la comprensió de textos diversos en suport de paper o digital utilitzant el registre que cada situació comunicativa necessita (còmics, cartells, opuscles publicitaris, instruccions, normes, etc.).
- Utilització, a partir dels models existents, dels textos orals i escrits propis de la relació social, d'ús habitual en la vida quotidiana i en l'àmbit laboral: avisos, correus electrònics, cartes de presentació i cartes personals, presentacions orals, reclamacions, sol·licituds, etc.
- Utilització en la vida quotidiana i en l'àmbit laboral de textos orals i escrits compostos prèviament, que permetin aprendre i informar-se: descripcions, explicacions, resums, opuscles, esquemes, notícies i entrevistes.
- Ús dels textos orals i escrits que facilitin la inserció en el món laboral de les Illes Balears (cartes de presentació personal, de productes o serveis, qüestionaris o enquestes, currículum, instruccions, pressuposts, factures, rebuts, circulars, full d'incidències, etc.).
- Utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació, de diccionaris, de correctors ortogràfics i de la biblioteca per obtenir informació, ajudes i models per a la composició escrita.
- Ús d'un llenguatge oral i escrit respectuós i no discriminatori que ajudi als alumnes a prendre consciència dels coneixements, les idees i els sentiments propis i dels altres.
- Utilització, amb pronunciació i entonació correcta, del llenguatge oral.
- Ús del text escrit, apreciand el seu valor per a la comunicació i com element per a la inclusió social, tenint cura de la seva presentació i l'adequació a la normativa ortogràfica.

3. Coneixement i reflexió sobre l'ús de la llengua
- Producció de textos identificant les estructures narratives, instructives, explicatives i argumentàries per poder comprendre'ls.
  - Utilització coherent de noms, determinants, adjectius i formes verbals regulars i irregulars més usuals: concordança nominal i verbal.
  - Ús en el textos orals i escrits habituals dels mecanismes de transformació d'oracions, directes a indirectes, actives a passives i viceversa, que ajudin els alumnes a la comprensió i a la composició d'aquests textos.
  - Utilització amb la composició de textos, d'enllaços entre oracions per expressar finalitat, causa, conseqüència, condició, adversitat, concessió, durada...
  - Coneixement, per a la comprensió i composició de textos, de les relacions entre les paraules per la forma (família lèxica, flexió, derivació, composició, sigles) i pel seu significat (sinònims, antònims i camps semàntics).
  - Ús, a l'àmbit laboral, d'una terminologia bàsica pròpia i correcta.

criteris d'avaluació

1. Comprensió oral i escrita: escoltar i llegir
- Buscar, identificar i destriar la informació concreta o les idees més importants en textos senzills (narratius, expositius, descriptius, instructius i argumentals).
  - Efectuar inferències directes en textos diversos, assenyalant els seus principals propòsits.
  - Aconseguir reconèixer el sentit global i les informacions específiques en textos orals diferents emesos en situacions de comunicació i amb propòsits diversos.
  - Identificar les idees principals i les secundàries en textos orals o escrits.
  - Descriure, de forma oral o per escrit, objectes, persones, situacions, processos i llocs de manera estructurada.
  - Realitzar una reflexió sobre les característiques principals d'un text oral i escrit.
  - Diferenciar a un text oral i escrit allò que és principal d'allò que és secundari.
  - Escoltar una exposició oral (a classe, un debat, una conversa, etc.).
  - Utilitzar les idees i els coneixements obtinguts mitjançant la lectura d'un text i aplicar-ho a la comunicació oral o escrita.
2. Expressió oral i composició escrita: parlar, conversar i escriure
- Expressar de forma clara i ordenada les pròpies idees, sentiments i opinions, oralment o per escrit.
  - Entendre, segons el context on s'expressen, les possibilitats i limitacions d'exposar les seves pròpies idees, els sentiments i les opinions.
  - Demanar a una exposició oral o per escrit tot allò que l'alumne no comprèn, adoptant una aptitud que ajudi a entendre l'exposició.
  - Respectar les normes bàsiques d'intercanvi comunicatiu (torn de paraula, to de veu, postures i gestos adequats).
  - Ubicar a un plànol de l'Estat espanyol les diferents llengües oficials que es parlen.
  - Expressar, oralment o per escrit, opinions personals diferenciant allò principal d'allò secundari.
  - Identificar les intencions comunicatives dels emissors, realitzades oralment o per escrit, sobre fets, informacions, punt de vista i arguments expressats en una conversa, una sessió informativa, un debat o una pel·lícula.
3. Coneixement i reflexió sobre l'ús de la llengua
- Fer ús dels coneixements i les normes ortogràfiques adquirides sobre la llengua per produir textos estructurats correctament, que siguin útils per relacionar-se amb altres persones o amb les empreses o institucions de referència en la seva vida personal o professional.
  - Produir textos fent ús de les passes pròpies del procés de producció d'un escrit (planificació, escriptura del text i revisió).
  - Recórrer a la lectura com a font d'informació, de plaer i d'aprenentatge.
  - Consultar amb progressiva autonomia i iniciativa personal diccionaris, manuals, opuscles, Internet i altres textos o recursos informatius o didàctics per afrontar les tasques i contrastar informació.
  - Fer ús correcte de la terminologia bàsica pròpia de l'àmbit laboral en situacions reals de forma oral i per escrit.

BLOC II.

Competències matemàtiques bàsiques per a la comprensió, el desenvolupament personal i l'exercici d'un ofici

Objectius específics

1. Comprendre i expressar missatges matemàtics incorporant el llenguatge oral i escrit, l'argumentació, el raonament i les formes d'expressió matemàtica (numèrica, gràfica, geomètrica, estadística, probabilitat, etc.).
2. Aplicar diverses estratègies per resoldre problemes: identificar el problema plantejat, discutir el seu interès, realitzar observacions sistemàtiques, emetre hipòtesis, planificar i realitzar activitats per contrastar, perseverar en la recerca de solucions, analitzar els resultats valorant la idoneïtat de les estratè-

gies utilitzades, extreure'n conclusions i comunicar-les.

3. Identificar els elements matemàtics presents en els mitjans de comunicació, Internet, publicitat o altres fonts d'informació, utilitzant tècniques de recollida d'informació i procediments de mesura per qualificar-los; realitzar els càlculs apropiats a cada situació i analitzar les dades obtingudes amb la finalitat d'analitzar críticament les funcions que realitzen per comprendre i valorar millor els missatges.

4. Utilitzar de forma adequada els distints recursos tecnològics (calculadores, programes informàtics, Internet, etc.) per seleccionar informació i emprar-la, valorant el seu contingut, i per realitzar treballs sobre temes d'interès matemàtic, científic i tecnològic.

5. Analitzar els objectes i sistemes tecnològics, les seves propietats, utilitzar la visualització i la modelització per comprendre el seu funcionament, conèixer els seus elements i les funcions que realitzen, aprendre la millor forma d'utilitzar-los i controlar-los i entendre les condicions fonamentals que han intervingut en el disseny i la construcció.

6. Adoptar actituds pròpies del pensament científic com el pensament reflexiu, la necessitat de contrastar apreciacions intuïtives, la flexibilitat per modificar el punt de vista, i participació individual i en grup en la planificació i realització d'activitats, valorant les aportacions pròpies i dels altres amb actitud de respecte, cooperació, tolerància i solidaritat.

Continguts

1. Continguts comuns
- Resolució de problemes de la vida quotidiana i propis de l'exercici d'un ofici que impliquen l'aplicació d'eines matemàtiques i la utilització d'estratègies i tècniques senzilles (identificació, planificació, elaboració de supòsits, desenvolupament, comprovació).
  - Expressió verbal del procediment que s'ha seguit (descripció, expressió, representació, ús de vocabulari adequat) en la resolució de problemes.
  - Interpretació de missatges que contenguin informacions sobre quantitats i mesures o sobre elements o relacions espacials.
  - Comprensió de les relacions matemàtiques i obtenció de seguretat i consolidació de les pròpies capacitats per afrontar la resolució dels problemes que plantegen aquestes.
  - Utilització de processos de raonament vàlids i sentir plaer per gaudir de la precisió.
  - Constància en la recerca de les solucions dels problemes, fent ús de la flexibilitat per aconseguir la solució.
  - Utilització d'eines tecnològiques per facilitar els càlculs de tipus numèrics, les representacions funcionals i la comprensió de propietats geomètriques.
2. Nombres i operacions
- Els nombres naturals. Grafia i valor de posició. Ordre i relació entre nombres.
  - Operacions bàsiques (suma, resta, multiplicació i divisió). Ús de les propietats de les operacions per agilitar el càlcul. Categoria de les operacions. Aplicació a situacions reals.
  - Ús i comprensió dels nombres fraccionaris per expressar quantitats en contextos significatius. Reconeixement de fraccions equivalents.
  - Nombres decimals fins a la centèsima en contextos significatius. Operacions amb nombres decimals.
  - Ús i contrast de diferents models de correspondència entre fraccions, decimals i percentatge. El tant per cent. Estratègies de càlcul pràctic amb percentatges. Càlcul de l'IVA. Descomptes.
  - Càlcul aproximat. Estratègies personals de càlcul. Contrast de resultats. Arrodoniment.
  - El quadrat i el cub d'un nombre.
  - Interpretació dels nombres negatius en contextos reals. Exemples de la seva utilització.
  - Utilització de la calculadora i de les TIC.
3. La mesura
- Comprensió del Sistema Internacional de Mesura. Unitats d'ús freqüent de longitud, massa, capacitat, superfície, volum i temps. Equivalències entre unitats.
  - Instruments de mesura en la vida quotidiana i laboral. Lectura i interpretació de mesuraments. Aproximacions.
  - Sistema monetari. Valor i preu, organització dels ingressos i de les despeses.
4. Geometria
- La posició a l'espai. Rectes paral·leles i perpendiculars. Mesures d'angles.
  - El context topogràfic: utilització d'escales en mapes, plànols i maquetes; càlcul de mesures reals. Sistemes de referència.
  - Moviments en el plànol: reconeixement a la naturalesa, a l'art i a les construccions humanes. Identificació de la geometria que caracteritza l'arquitectura i la decoració a les Illes Balears.
  - Formes planes i espacials. Polígons i cossos geomètrics. Classificacions. Ús d'instruments adequats per a la seva representació.

- Anàlisi de les característiques de les simetries, girs i translacions de les figures geomètriques. Descripció de les transformacions utilitzant distàncies, angles i direccions.

- Anàlisi de les relacions entre figures de dues i tres dimensions i de les propietats que les defineixen.

- Càlcul de distàncies, perímetres, superfícies i volums, en situacions senzilles i relacionades amb el treball.

- Aplicació de conceptes i models geomètrics en la resolució de problemes.

5. Tractament de la informació

- Taules i gràfiques. Representació de la informació.

- Exploració i identificació de la dependència entre variables en contextos significatius.

- Modelització, contrast i analogia de situacions mitjançant mètodes gràfics.

6. Estadística

- Valoració de la necessitat, conveniència i representativitat d'una mostra. Utilització de tècniques d'enquesta, mostreig i recompte per a la recollida de dades en situacions reals.

Críteris d'avaluació

1. Continguts comuns

- Resoldre problemes senzills, anticipant una solució raonable, cercant els procediments matemàtics més adequats per abordar el procés de resolució.

- Perseverar en la recerca de dades i solucions precises tant en la formulació com en la resolució del problema.

- Expressar de forma ordenada i clara les dades i les operacions realitzades en la resolució de problemes.

- Construir coneixements matemàtics a partir de situacions com: experimentar, intuir, relacionar conceptes o realitzar abstraccions.

- Obtenir i interpretar informació amb contingut matemàtic.

- Facilitar els càlculs numèrics, les representacions funcionals i la comprensió de propietats geomètriques utilitzant les eines tecnològiques al seu abast.

2. Nombres i operacions

- Llegir, escriure i ordenar distints tipus de nombres (naturals, sencers, fraccions i decimals).

- Realitzar operacions i càlculs numèrics mitjançant diferents procediments.

- Utilitzar els nombres decimals, fraccionaris i percentatges senzills, establint equivalències entre ells.

- Calcular l'IVA, realitzar pressupostos, distribuir despeses i ingressos, efectuar descomptes, realitzar mesclades de substàncies, en contextos de la vida ordinària i de l'exercici d'un ofici, utilitzant la calculadora i les TIC.

- Utilitzar estratègies personals per realitzar càlcul aproximat i arrodoniment del resultat.

- Interpretar el valor dels nombres negatius en les operacions de càlcul, en la vida familiar i en el context laboral i de l'empresa.

3. La mesura

- Seleccionar, entre les unitats i els instruments de mesura més usuals, les més adients per a cada ocasió.

- Fer estimacions de mesures de la vida quotidiana o laboral expressant-les amb precisió i utilitzant la terminologia correcta segon siguin de longitud, superfície, massa, capacitat, volum o temps.

- Realitzar pressupostos i balanços econòmics senzills (ingressos i despeses) relatius a una petita empresa i a l'economia familiar.

- Diferenciar entre el valor subjectiu i objectiu que tenen les coses per distints motius (personal, social i laboral), del preu que tenen en el mercat.

- Manejar conceptes de car i barat en funció de distints criteris (absoluts o relatius).

4. Geometria

- Respectar i valorar el patrimoni artesà, arquitectònic i decoratiu de les Illes Balears.

- Realitzar i interpretar una representació espacial (croquis d'un itinerari, plànol de cases i maquetes) prenent com a referència objectes familiars per afrontar situacions reals de la vida quotidiana i de l'àmbit laboral.

- Calcular i interpretar distàncies, superfícies, perímetres, volums, utilitzant plànols de la seva localitat i del seu àmbit més proper.

- Reconèixer, i utilitzar les nocions geomètriques elementals (simetria, paral·lelisme, perpendicularitat, perímetre i superfície) aplicades a les situacions de la vida quotidiana.

5. Tractament de la informació

- Llegir i interpretar de la premsa diària, revistes, opuscles, Internet..., representacions gràfiques senzilles d'un conjunt de dades relatives a l'entorn immediat de l'alumne.

- Utilitzar adequadament paraules, símbols, gràfics i instruments per representar i interpretar processos i resultats matemàtics.

6. Estadística

- Organitzar la informació estadística en taules i gràfiques.

- Calcular els paràmetres estadístics més usuals corresponents a distribucions discretes i contínues.

- Valorar qualitativament la representativitat de les mostres utilitzades.

BLOC III.

Cultura i societat, món físic i educació per a la salut

Objectius específics

1. Comprendre, conèixer i respectar la identitat cultural pròpia i aliena, aprenent a conviure amb respecte i tolerància.

2. Conèixer les principals institucions locals, de les Illes Balears i de l'Estat espanyol.

3. Conèixer aspectes bàsics de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i la Constitució Espanyola.

4. Conèixer la xarxa de serveis socials bàsics del seu municipi i de les Illes Balears, i saber recórrer-hi quan ho necessiti.

5. Comprendre el valor del compromís personal en la millora de la vida de la comunitat.

6. Conèixer i comprendre els aspectes bàsics del funcionament del propi cos.

7. Comparar la salut individual i col·lectiva amb relació a la cura del propi cos.

8. Valorar la higiene i la salut i desenvolupar un estil saludable de vida.

9. Conèixer i analitzar les característiques i mecanismes fonamentals del medi físic, amb especial referència al seu entorn.

10. Comprendre la interacció que s'estableix entre els éssers vius i el medi.

11. Valorar l'impacte de l'acció humana sobre l'equilibri mediambiental i el desenvolupament sostingut.

12. Identificar, plantejar-se i resoldre interrogants i problemes relacionats amb elements significatius del medi físic.

13. Conèixer i apreciar els valors democràtics, emprant-los per resoldre dilemes i conflictes de la vida quotidiana de manera dialogada.

Continguts

1. Cultura i societat

- Característiques fonamentals del medi social i cultural de les Illes Balears i les possibilitats d'acció en aquest medi.

- Característiques i expressions de la cultura a la seva localitat, a les Illes Balears i a l'Estat espanyol.

- Dret a la pròpia cultura en el marc democràtic i convivència intercultural.

- Institucions de la localitat, de les Illes Balears i de l'Estat espanyol.

- Aspectes bàsics de l'Estatut de les Illes Balears i de la Constitució Espanyola.

- Recursos socials bàsics a la localitat i a les Illes Balears i les xarxes de suport de la comunitat.

- Els mitjans socials d'informació i comunicació (TV, Internet, ràdio i premsa).

- Educació del consumidor: consum responsable. La publicitat.

- Desenvolupament del criteri ètic a partir dels valors democràtics: participació activa, responsable i democràtica; satisfacció de les pròpies necessitats i desitjos per mitjans adequats i amb respecte als altres; resolució de conflictes ètics en la vida quotidiana i laboral; negociació i resolució pacífica de conflictes; igualtat entre homes i dones.

2. El món físic i educació mediambiental

- El funcionament intern del cos humà:

• Anatomia i fisiologia. Aparells i sistemes

• La nutrició (aparells respiratori, digestiu, circulatori i excretor)

• L'aparell reproductor

• La relació (òrgans dels sentits, sistema nerviós)

- Elements bàsics de l'entorn en què es desenvolupa la vida: flora i fauna.

Aspectes geogràfics. El relleu. El clima.

- Matèria i energia. Coneixements bàsics per desenvolupar-se i treballar:

• Reconeixement i classificació d'alguns materials per les seves propietats: duresa, solubilitat, punts de canvi d'estat, conductivitat tèrmica.

• Propietats dels materials d'ús comú i el seu comportament amb la llum, el so, la calor, la humitat i l'electricitat.

- L'acció humana en el medi natural:

• Equilibri i desequilibri ambiental

• Respecte i conservació del medi ambient. Ús responsable dels recursos.

El desenvolupament sostingut.

• El valor de la ciència i la tecnologia.

3. Educació per a la salut

a) La salut:

- Concepte integral de salut: física i psicològica. Perspectiva individual i col·lectiva

- Situacions de risc per a la salut

- Alimentació saludable:

• Alimentació suficient i equilibrada

• Trastorns en l'alimentació

- La importància del son i del descans

b) Prevenció i rehabilitació de toxicomanies:

- Les drogues i els seus efectes nocius en la salut mental i física, i en la convivència

- La dependència

- Aspectes legals

- Assertivitat i responsabilitat. Presa de decisions, capacitat de decisió.

- Recursos de prevenció i deshabituació

c) Educació sexual i reproductiva:

- Assertivitat, afectivitat, responsabilitat, sensibilitat i respecte en les relacions sexuals:

• Malalties de transmissió sexual. Vies de contagi. Mesures de prevenció.

• L'embaràs. Mesures de prevenció d'embarassos no desitjats. Presa de decisions.

• La salut psicològica. Factors que promouen l'equilibri psicològic.

Problemes psicològics més freqüents i serveis de suport.

d) Educació vial:

- Normes bàsiques per a una conducció responsable

- La seguretat del vianant

- El permís de conduir. Tipus de permisos. Requisits i facilitats per a la seva obtenció

- Influència de la publicitat i les pressions del grup en els hàbits de salut individual i col·lectiva. Recursos i serveis comunitaris de salut.

e) Educació no sexista.

f) Educació participativa.

g) Educació per a la convivència.

Criteris d'avaluació

1. Cultura i societat

- Conèixer les característiques de la comunitat de l'alumne: institucions públiques, principals localitats, sectors productius més importants i aquells altres que facilitin el seu desenvolupament personal.

- Identificar i valorar críticament les principals característiques i expressions culturals (llengua, art, valors, etc.) de la localitat de l'alumnat, de les Illes Balears, de l'Estat espanyol i d'altres països.

- Reconèixer i argumentar el dret propi i aliè a expressar i conservar la pròpia cultura, en el marc del respecte a la convivència democràtica.

- Identificar els principals valors democràtics (justícia, equitat, llibertat, responsabilitat, solidaritat, no violència, participació...), explicant per què constitueixen valors i identificant els contravalors pels seus efectes negatius per a la seva pròpia vida i la convivència.

- Identificar i localitzar aquelles institucions, serveis socials bàsics (de salut, educació, ocupació i oci), i xarxes de suport de la seva localitat més propera o de les Illes Balears, a les quals pot recórrer per recollir informació, orientacions i ajuda per resoldre problemes personals i laborals.

- Conèixer les oficines d'orientació i ocupació (SOIB), els centres i serveis educatius i d'oci de més interès.

- Utilitzar críticament els principals mitjans d'informació i comunicació (TV, Internet, ràdio i premsa) en les activitats que realitza en el centre educatiu o en l'entitat local o empresarial, emprant-los com a font d'informació i comunicació i per a la recerca activa d'ocupació, incorporant i transferint progressivament aquests aprenentatges a la vida quotidiana.

- Realitzar una anàlisi crítica dels valors i contravalors explícits i implícits en la publicitat, emprant com a criteris els valors democràtics (igualtat entre sexes, respecte al medi ambient, solidaritat, responsabilitat personal, veracitat, etc.)

2. El món físic i educació mediambiental

- Analitzar situacions de la seva vida quotidiana des de la perspectiva del consum responsable.

- Identificar i localitzar els òrgans vitals del cos humà relacionant-los amb la seva funció corresponent, i establir relacions entre les esmentades funcions i els hàbits d'alimentació, higiene, descans i salut en general.

- Identificar les característiques dels animals i de les plantes més representatives del seu entorn, especialment els destinats a consum alimentari i els relacionats amb l'oci responsable i aplicar els seus coneixements sobre reproducció, alimentació i desplaçament.

- Utilitzar coneixements geogràfics bàsics (sobre el clima, relleu, activitats humanes, població...) de la seva localitat o de les Illes Balears per obtenir informació quan la necessita i establir les semblances i diferències amb altres zones.

- Relacionar les fonts d'energia i els operadors que la converteixen o transmeten i ser capaç de comunicar el comportament d'alguns cossos davant la

llum, l'electricitat, el magnetisme, la calor o el so (relacionats amb la vida quotidiana i el desenvolupament d'un ofici).

- Identificar els principals usos que es fa dels recursos naturals i demostrar de manera pràctica que comprèn la importància de la intervenció humana en la modificació o conservació del medi ambient.

- Analitzar les conseqüències derivades de l'ús inadequat del medi físic i dels recursos naturals.

- Identificar en la seva vida quotidiana els comportaments i situacions que poden resultar perjudicials pel medi ambient i el desenvolupament sostingut.

- Adquirir hàbits de desenvolupament responsable en el medi físic.

3. Educació per a la salut

- Identificar situacions quotidianes de risc per a la seva salut relacionant-les amb l'alimentació (per excés o per defecte).

- Analitzar els hàbits alimentaris i argumentar aquells canvis concrets que hauria d'emprendre per tenir una alimentació més saludable.

- Conèixer i explicar els efectes negatius per a la salut i la convivència del consum perjudicial (tabac, alcohol, drogues de diversos tipus).

- Identificar les situacions personals i socials que motiven el consum de drogues i aquelles que contribueixen a evitar i controlar les esmentades situacions.

- Conèixer les activitats dels diversos serveis d'orientació i de salut de la seva localitat en matèria de prevenció i rehabilitació relacionades amb els trastorns alimentaris, el consum de drogues i les malalties de transmissió sexual.

- Respectar les normes del centre, de l'entitat local, empresarial o organització no governamental relativa a l'absència de consum de substàncies perjudicials per a la salut (tabac, alcohol i drogues).

- Identificar les situacions quotidianes de risc per a la salut, relacionades amb les relacions sexuals (formes de contreure i contagiar malalties de transmissió sexual), així com els hàbits i les mesures de prevenció.

- Conèixer i explicar les situacions de risc i de prevenció dels embarassos no desitjats.

- Argumentar i manejar les principals normes d'educació vial que puguin garantir la seguretat com a vianant i com a conductor, i la seguretat dels altres.

- Identificar els requisits per a l'obtenció del permís de conduir, els tipus de permís, el seu valor per a l'exercici d'un ofici, i les facilitats disponibles per a la seva obtenció.

BLOC IV.

Estratègies i habilitats d'aprenentatge

Objectius específics

1. Conèixer les pròpies capacitats cognitives i utilitzar-les eficaçment per optimitzar els resultats en qualsevol situació d'aprenentatge.

2. Adquirir destresa en el control de les emocions per tal de desenvolupar la capacitat d'automotivació i de reforçament intern.

3. Desenvolupar la capacitat de planificar de forma estructurada el desenvolupament de qualsevol tasca professional establint uns criteris i un ordre clar d'actuació.

4. Adquirir destresa en la recerca d'informació de diferents fonts i la seva selecció.

5. Adquirir la capacitat d'elaborar diferents plantejaments d'un mateix problema i contrastar les possibles solucions per tal d'elegir l'estratègia més idònia.

6. Adquirir la capacitat d'autoavaluar-se de forma objectiva amb relació a les tasques realitzades utilitzant criteris objectius de dificultat, qualitat i eficiència.

7. Treballar la presa de decisions amb informacions incompletes.

8. Percebre els canvis com a oportunitats.

9. Planificar els treballs a realitzar per objectius i projectes.

10. Aplicar la informació, el coneixement i la tecnologia bàsica a la solució de problemes de la vida quotidiana i a l'exercici d'un ofici.

11. Aprendre a treballar en equip.

12. Exercitar el treball cooperatiu

Continguts

1. Presa de consciència de les pròpies capacitats cognitives (atenció, memòria, pensament, etc) de les emocions, i de les causes de la motivació i desmotivació.

2. Consciència de la tasca i planificació, amb autonomia o en col·laboració, de la seqüència d'accions que requereix la seva realització.

3. Utilització de criteris de dificultat, qualitat, eficiència i autoavaluació a la tasca desenvolupada.

4. Observació sistemàtica orientada per criteris.

5. Utilització de les tècniques de recerca i selecció de la informació a distintes fonts per a l'exercici d'un ofici i les necessitats personals bàsiques d'un alumne.

6. Plantejament de problemes, formulació i contrast de les possibles solucions.

7. Presa de decisions amb informació incompleta. Percepció dels canvis

com a oportunitats.

8. Treball per objectius i projectes.
9. Aplicació de la informació, el coneixement i la tecnologia bàsica a la resolució de problemes de la vida quotidiana i l'exercici d'un ofici.
10. El treball en equip: estratègies i actituds.
11. El treball cooperatiu: estratègies.

criteris d'avaluació

1. Explicar els criteris que utilitza en realitzar observacions en les activitats i les tasques.
2. Explicar les situacions en què l'alumne aconsegueix mantenir l'atenció, i en les quals és capaç de memoritzar allò que li interessa.
3. Explicar allò que suposa una motivació o una desmotivació i per què.
4. Plantejar els problemes i les tasques (personals o de l'exercici d'un ofici) que se li presenten, identificant-ne els elements i les principals dificultats, formulant solucions temptatives, cercant els recursos i suports necessaris i al seu abast, i prendre les decisions per resoldre'ls.
5. Valorar si és conscient de la seqüència d'accions necessàries per a la realització de la tasca que emprèn, i de la seva dificultat, planificar amb autonomia i amb col·laboració la seqüència d'accions que requereix la realització d'una tasca, cercar i seleccionar amb autonomia i en col·laboració, la informació que necessita per realitzar la tasca i satisfer les seves necessitats personals bàsiques recorrent a diferents fonts.
6. Verificar la comprensió de la informació i els missatges.

BLOC V.

En aquest bloc, els centres han d'impartir de les opcions següents la que no han escollit en el mòdul Ampliació de competències.

OPCIÓ A. INICIACIÓ A LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ

Objectius

1. Conèixer els elements bàsics del maquinari i tipus de programari.
2. Manejar els processadors de textos i elaborar documents.
3. Utilitzar els mitjans informàtics complementaris.

Continguts

1. Aspectes bàsics d'un equip informàtic: elements bàsics del maquinari, tipus de programes (programari).
2. Maneig d'un processador de textos. Elaboració de diferents documents.
3. Nocions bàsiques sobre el manteniment i la seguretat dels equips.

Criteris d'avaluació

1. Identificar els elements bàsics de l'ordinador i les seves funcions.
2. Operar amb els elements fonamentals d'un processador de textos.
3. Adquirir els coneixements sobre el manteniment o la seguretat dels equips informàtics.

OPCIÓ B. CONEIXEMENT DE LA TERMINOLOGIA BÀSICA EN LLENGUA ANGLESA

Objectius

1. Conèixer estructures lingüístiques bàsiques d'ús habitual en llengua anglesa present en textos (en paper o en format digital).
2. Conèixer estructures lingüístiques bàsiques d'ús habitual en llengua anglesa relacionades amb el món laboral, d'oci i de les noves tecnologies de la comunicació.
3. Apreciar el valor de la llengua anglesa com a mitjà de comunicació, d'aprenentatge i de promoció laboral a les Illes Balears.

Continguts

1. Coneixement i ús d'estructures lingüístiques bàsiques en llengua anglesa que apareixen en diferents textos en paper o en format digital.
2. Coneixement i utilització en el món laboral, d'oci i de les noves tecnologies de la comunicació d'estructures bàsiques en llengua anglesa.
3. La llengua anglesa a les Illes Balears, el seu coneixement i la utilització com una bona eina d'introducció al món laboral.

Criteris d'avaluació

1. Comprendre i utilitzar oralment paraules i expressions d'ús habitual en llengua anglesa, que apareixen en rètols, cartells i entorns tecnològics de la seva vida personal, social i professional.

TUTORIA

Introducció

El mòdul Tutoria, plantejat en els programes de qualificació professional inicial a la Comunitat de les Illes Balears, té com a objectius fonamentals facilitar el desenvolupament personal, especialment en aspectes com l'autoestima i la motivació, la cooperació, la integració social i l'aprenentatge d'habilitats socials i d'autocontrol, necessaris per afavorir l'ocupació de l'alumnat, l'autoformació i la formació permanent al llarg de la vida.

El mòdul Tutoria és un espai destinat a analitzar com s'ha d'afrontar l'aprenentatge, utilitzant estratègies i habilitats adients en funció de les característiques personals i acadèmiques de cada alumne.

Orientacions metodològiques

La tasca del professor tutor, coordinada amb la de l'equip docent, ha de consistir bàsicament en orientar els alumnes; promoure estratègies que facilitin un bon clima de convivència i aprenentatge en el grup; fer un seguiment personal de cada alumne i facilitar que tots els professors tinguin en compte les necessitats individuals de cada un d'ells.

Una bona acció tutorial ha de considerar les inquietuds dels alumnes, atendre les seves demandes, especificar i preveure la intervenció en els conflictes que puguin sorgir. El bon clima en el grup d'alumnes i la seva participació en la dinàmica escolar (o amb l'entitat pública o privada responsable del programa) contribuiran al desenvolupament dels valors democràtics que regeixen la nostra societat.

El tutor del grup d'alumnes els orientarà sobre les possibilitats en el camp professional, analitzant conjuntament amb les famílies les distintes possibilitats en funció de les característiques de cada alumne.

Objectius generals

1. Desenvolupar durant tot el procés formatiu l'acció tutorial implícita en l'activitat educativa.
2. Realitzar activitats amb el grup amb la finalitat de facilitar el desenvolupament personal.
3. Desenvolupar aspectes com l'autoestima i la motivació, la cooperació i la integració social i l'aprenentatge d'habilitats socials i d'autocontrol.
4. Afavorir la participació de l'alumnat en aquests programes com a mitjà de formació permanent i autoformació al llarg de tota la seva vida activa.
5. Potenciar la utilització del diàleg i els valors democràtics per resoldre els conflictes que sorgeixen en la vida quotidiana.
6. Respectar les diferències entre les persones, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones.
7. Desplegar un projecte de vida personal d'acord amb els seus interessos, les seves possibilitats i necessitats.

BLOC I.

Maduració personal i habilitats socials bàsiques

Objectius específics

1. Desenvolupar el coneixement de si mateix i adquirir confiança en la seva pròpia capacitat i motivació per anar progressant personalment i professionalment, adaptant un paper actiu i protagonista en aquest progrés.
2. Desenvolupar valors i actituds que augmentin l'autoestima.
3. Aprender a dialogar per comprendre, arribar a acords i prendre decisions.
4. Analitzar i comprendre diferents punts de vista i posar-se en el lloc de l'altre.
5. Aprender a expressar els propis sentiments, actituds, desitjos, opinions o drets de manera assertiva adequada a la situació (context social o laboral), i amb respecte cap als altres.
6. Aprender a resoldre reflexivament els problemes immediats, de manera que s'eviti la creació de nous problemes.

Continguts

1. Identitat personal i coneixement de si mateix.
2. Autoestima i confiança en si mateix.
3. L'adequada expressió dels sentiments i les emocions.
4. Autorregulació
5. Empatia: posar-se en el lloc de l'altre; comprensió de diferents punts de vista.
6. Assertivitat en les relacions entre iguals, amb l'altre sexe i en la relació amb les figures d'autoritat. Formular i rebre crítiques; saber dir 'no' adequadament; prendre decisions amb autonomia i criteri propi.
7. El diàleg com a procés de comprensió, d'acord, de presa de decisions i de resolució de conflictes.

BLOC II.

El projecte personal de vida

Objectius específics

1. Planificar metes i desenvolupar un projecte de vida personal d'acord amb els seus interessos, motivacions, necessitats i capacitats.

Continguts

1. Identificació de desitjos i objectius personals.
2. Anàlisi de situació (debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats).
3. Planificació a curt i mig termini: opcions laborals. Seguir aprenent.

Opcions de vida personal. Oci i temps lliure.

AMPLIACIÓ DE COMPETÈNCIES

Introducció

En aquest mòdul el centre ha de triar entre l'opció A 'Tractament de la informació i competència digital', o l'opció B 'Competència en llengua anglesa com a mitjà de comunicació, d'aprenentatge i de promoció personal i laboral a l'àmbit de les Illes Balears'.

Orientacions metodològiques

En el context de l'actual societat, les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) tenen una importància rellevant i han esdevingut un aprenentatge indispensable per a tots els ciutadans i per a totes les ciutadanes.

Les TIC constitueixen un instrument facilitador de la formació permanent al llarg de tota la vida pel fet que ofereixen noves funcionalitats i permeten aho- ra desenvolupar nous entorns d'aprenentatge virtual.

L'adquisició d'una bona competència en les TIC permet assegurar a l'alumnat la possibilitat d'actuar amb destresa en la societat de la informació i desenvolupar-se sense restriccions a l'hora d'incorporar-se al món laboral.

En tot el que fa referència a l'aprenentatge sobre el tractament de la informació i la competència digital, s'ha d'educar els alumnes perquè siguin capaços de fer un ús responsable, reflexiu, independent i eficaç de les fonts d'informació.

Les eines que han de proporcionar les TIC han de desenvolupar la creativitat i la capacitat de prendre decisions i executar-les, tant en assumptes relacionats amb la vida quotidiana i les activitats d'oci com en els relatius al món laboral.

La competència en llengua anglesa de l'alumnat del PQPI s'ha d'entendre com a mitjà de comunicació, d'aprenentatge i de promoció personal i laboral a l'àmbit de les Illes Balears; ha de suposar l'adquisició de les destreses bàsiques que permetin als alumnes mantenir converses en situacions de comunicació relatives tant a la seva vida personal com laboral.

Objectius generals

1. Desenvolupar competències per poder conèixer, realitzar, gestionar i utilitzar eines pròpies de les tecnologies de la informació i la comunicació.
2. Utilitzar la llengua estrangera com a mitjà de comunicació, d'aprenentatge i de promoció personal i laboral en l'àmbit de les Illes Balears.

OPCIÓ A.

Tractament de la informació i competència digital

Objectius específics

1. Conèixer els elements bàsics del maquinari, tipus del programari i xarxes.
2. Realitzar operacions i manteniment bàsics del sistema operatiu.
3. Gestionar el sistema: l'administració d'arxius.
4. Manejar un processador de textos i elaborar documents.
5. Utilitzar les eines pròpies de les tecnologies de la informació i la comunicació per crear i intercanviar documents.
6. Cercar informació a Internet i analitzar-la d'una manera reflexiva i crítica.
7. Aplicar conceptes, procediments i actituds bàsiques per informar-se, comunicar-se, aprendre i col·laborar amb els altres.

Continguts

1. Aspectes bàsics d'un equip informàtic: elements bàsics del maquinari, tipus de programes (programari) i conceptes bàsics de xarxes.
2. Gestió bàsica d'un sistema operatiu: administració d'arxius.
3. Maneig d'un processador de textos. Elaboració de diferents documents.
4. Utilitats d'Internet: informació, comunicació, aprenentatges i col·laboració. Cercadors. El correu electrònic. La transmissió de fitxers. Les pàgines web d'autor. La missatgeria instantània.
5. Conceptes, procediments i actituds bàsiques per informar-se, comunicar-se, aprendre, col·laborar i ajudar-se en el treball emprant les TIC de manera reflexiva i crítica.

Criteris d'avaluació

1. Identificar els elements bàsics de l'ordinador i les seves funcions.
2. Conèixer la terminologia bàsica i emprar les utilitats principals del sistema operatiu (encendre i apagar l'ordinador, explorar discos, copiar i executar programes).
3. Adquirir les nocions bàsiques sobre el manteniment i la seguretat dels equips i la instal·lació de perifèrics.
4. Operar amb els elements fonamentals d'un processador de textos (tipus i mida de la lletra, marges, copiat, corrector ortogràfic).
5. Produir documents que utilitzi l'alumne a la seva vida personal o a

l'àmbit laboral, horaris, etiquetatge, etc.

6. Conèixer les tècniques i els instruments bàsics per a la recerca, valoració i selecció de manera crítica de la informació mitjançant Internet.
7. Utilitzar i gestionar el seu compte de correu electrònic (yahoo, hotmail, etc.) per enviar i rebre missatges i gestionar el seu compte de correu.
8. Utilitzar un servei de missatgeria instantània per xatejar.
9. Usar les tecnologies de la informació i la comunicació, de forma progressivament autònoma, per buscar informació, produir textos a partir de models, enviar i rebre missatges de correu electrònic, i per establir relacions personals orals i escrites, mostrant interès pel seu ús.

OPCIÓ B.

Competència en llengua anglesa com a mitjà de comunicació, d'aprenentatge i de promoció personal i laboral a l'àmbit de les Illes Balears

Objectius específics

1. Adquirir una competència comunicativa en llengua anglesa que possibiliti la comprensió, l'expressió i la interacció, tant oral com escrita, de missatges produïts en situacions de comunicació habituals i sobre temes propers als interessos i a les necessitats de l'alumnat.
2. Aplicar amb progressiva autonomia els coneixements sobre la llengua anglesa per expressar-se, tant oralment com per escrit, en els diversos contextos de l'activitat escolar, laboral, social i cultural.
3. Apreciar el valor de la llengua anglesa com a mitjà de comunicació, d'aprenentatge i de promoció personal i laboral en l'àmbit de les Illes Balears, desenvolupant actituds d'estimació i acceptació de les diferències culturals i de comportament.
4. Utilitzar la llengua anglesa per comunicar-se en diferents contextos fomentant l'adequada assertivitat com a mitjà per transmetre als altres les pròpies decisions i treballar de forma cooperativa i flexible.

Continguts

1. Escoltar, parlar i conversar
  - Escolta i comprensió de missatges breus i senzills, presentats en diferents suports i relacionats amb la vida quotidiana i el món laboral.
  - Interacció mitjançant textos orals breus, coherents i amb pronunciació adequada, basats en models i estructures lingüístiques treballades a l'aula.
  - Producció oral de descripcions, narracions i explicacions sobre esdeveniments, experiències i continguts diversos.
2. Llegir i escriure
  - Comprensió de les instruccions més habituals per a la resolució correcta de tasques, d'activitats i de la informació general i específica en textos escrits sobre temes quotidians d'interès general adequats al nivell de competència de l'alumnat.
  - Desenvolupament i ús progressivament autònom de l'expressió escrita amb ajuda de models, mostrant interès per la cura i la presentació dels textos en diferents suports així com per l'ús de les regles bàsiques d'ortografia i de puntuació.
  - Lectura autònoma de textos senzills d'extensió progressiva relacionats amb els seus interessos, en diferents suports, per gaudir de la lectura o amb la finalitat de realitzar tasques individuals o de grup.
3. Coneixement de la llengua: ús i aprenentatge
  - Ús guiat de les estructures i funcions més habituals, de les expressions i frases fetes més comunes, així com del lèxic en relació amb situacions quotidianes, temes d'interès i continguts d'altres matèries del currículum.
  - Aplicació guiada d'estratègies de producció escrita per a la redacció d'un text, atenent a aspectes com destinatari, propòsit i registre.
  - Anàlisi i reflexió sobre un ús apropiat, tant oral com escrit, de la llengua anglesa en diferents situacions de comunicació i a través de diferents suports.
  - Anàlisi de l'ús i el significat de diferents formes gramaticals mitjançant comparança i contrast amb les llengües que coneix.
  - Confiança, interès i iniciativa per expressar-se en públic, i per escrit i participar en tasques individuals i de grup, aprofitant les oportunitats d'aprenentatge creades en el context de l'aula i fora d'ella.
4. Aspectes socioculturals i consciència intercultural
  - Valoració de l'ús de la llengua anglesa com instrument de comunicació en l'aula, com a vehicle d'accés a noves informacions i com a forma d'acostament a diversos pobles, cultures i manera de vida.
  - Identificació d'alguns trets culturals, geogràfics i artístics dels països on es parla la llengua anglesa, obtenint la informació per diferents mitjans, entre ells les tecnologies de la informació i comunicació, i comparança amb les Illes Balears.
  - Iniciativa en la realització d'interaccions bàsiques amb habitants o aprenents de la llengua estrangera a través dels mitjans tradicionals o el que proporcionen les tecnologies de la informació i la comunicació per conèixer diferents cultures, mostrant respecte vers els aspectes socioculturals dels països on es parla la llengua estrangera.
  - Reflexió sobre la influència a les Illes Balears dels aspectes socioculturals dels països on es parla la llengua estrangera.

Críteris d'avaluació

1. Comprendre la informació general i específica, la idea principal i alguns detalls rellevants de textos orals sobre temes concrets, coneguts i que no exigeixin coneixements especialitzats, emesos amb claredat en situacions de comunicació interpersonal o pels mitjans audiovisuals, fent ús de les estratègies que afavoreixen la comprensió.

2. Participar en converses i simulacions breus, relatives a situacions habituals o d'interès personal i amb diverses finalitats comunicatives, utilitzant estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, produint un discurs comprensible.

3. Redactar de manera progressivament autònoma textos diversos en diferents suports, utilitzant el lèxic apropiat, les estructures i els elements de cohesió i coherència, de manera que siguin comprensibles per al lector, fent ús de les estratègies pròpies del procés de la composició escrita.

4. Identificar, utilitzar i explicar diferents estratègies d'aprenentatge utilitzades, posar-ne exemples d'altres possibles i decidir sobre les més adequades a l'objectiu d'aprenentatge.

5. Identificar i descriure els aspectes culturals més rellevants dels països on es parla la llengua anglesa, establir algunes relacions entre les característiques més significatives dels costums, de les normes, les actituds i els valors de la societat, la llengua que s'estudia i la pròpia, i mostrar respecte vers aquests aspectes reflexionant sobre la influència que exerceixen a les Illes Balears.

ORIENTACIÓ LABORAL

Introducció

El mòdul Orientació laboral té com a finalitat familiaritzar el jovent amb el marc legal respecte a les condicions de treball i les relacions laborals, a més de dotar dels recursos i de l'orientació necessaris per a la recerca d'un lloc de feina o per a l'autoocupació, per mitjà de l'orientació sociolaboral personalitzada que promogui i faciliti el desenvolupament personal, els aprenentatges, el coneixement del mercat laboral i la recerca activa de feina.

Orientacions metodològiques

S'ha de conèixer el punt de partida del grup de joves amb el qual s'ha de treballar, els seus interessos, les seves necessitats i expectatives, la seva situació personal i social, etc. imprescindible per assolir els objectius d'aquest mòdul.

Les sessions han d'afavorir la participació amb exposicions clares, amenes, curtes i relacionades amb exemples i continguts significatius per als joves.

S'ha de partir d'objectius concrets, que siguin coneguts per als joves, de forma que puguin veure els seus progressos i marcar fites a curt termini que permetin reforçar la seva autoestima.

S'han de combinar les activitats individuals i de grup per permetre la individualització i, al mateix temps, aprendre a treballar en grup i relacionar-se.

S'ha de reprendre el que s'ha tractat a la sessió anterior, per mitjà de resums, reforçant el que s'ha après i facilitant la significació de l'aprenentatge.

Objectius generals

1. Reflexionar sobre el marc legal de les condicions de treball i de les relacions laborals dins l'àmbit professional.

2. Sensibilitzar i motivar l'alumnat en relació amb la importància de la salut laboral en el desenvolupament del seu lloc de feina.

3. Treballar les habilitats sociolaborals de l'alumnat perquè realitzin una recerca activa de feina, per tal de reduir temors i desànim respecte a les seves possibilitats.

Bloc I.

Habilitats sociolaborals: actituds i hàbits de feina

Objectius específics

1. Desenvolupar actituds, valors i hàbits sociolaborals que permetin exercir la futura activitat laboral com a professionals conscients de les seves capacitats i possibilitats.

2. Familiaritzar-se amb el marc legal, els drets i deures dels treballadors, així com formar-se per a la recerca d'un lloc de feina.

3. Conèixer nous materials, eines i equips de feina relacionats amb l'ofici i les seves sortides laborals.

Continguts

1. Importància i valor de la feina. Relacions en l'entorn laboral.

2. Adquisició de competències de l'ofici. Relacions amb altres oficis del sector productiu.

3. Assoliment i conservació de la feina: puntualitat, responsabilitat, ordre i neteja, respecte als altres companys i companyes, i als seus superiors, materials i instal·lacions, iniciativa, creativitat i gust per la feina ben feta, treball en equip, superació de les limitacions i característiques personals, acceptació de normes i d'ordres, resistència a la fatiga, constància i atenció.

4. Consciència de la problemàtica laboral actual i del valor de trobar un lloc de feina que permeti una vida autònoma i independent.

Críteris d'avaluació

1. Valorar la importància d'una bona formació cultural i laboral per a l'obtenció d'un lloc de feina.

2. Participar activament a les classes amb interès i motivació pels temes.

3. Aportar el material que se sol·licita.

4. Respectar els horaris, les normes i les pautes de treball establertes.

5. Demostrar constància, responsabilitat i iniciativa en el treball de manera individual i en grup.

6. Aplicar els coneixements adquirits en diferents situacions.

7. Mostrar actitud crítica amb els comportaments negatius propis i dels seus companys.

8. Superar dificultats i enfrontar-se amb entusiasme a nous reptes.

9. Adaptar-se als temps de descans respectant la continuïtat i perseverança a la feina.

Bloc II.

Coneixement de la dinàmica del mercat laboral (relacionada amb la família professional del programa)

Objectius específics

1. Prendre consciència de la importància de trobar un lloc de feina i mantenir-lo de manera responsable i competent.

2. Valorar la formació i l'orientació laboral que està rebent per al futur professional.

3. Afrontar els dubtes, les tensions i els nous reptes que puguin sorgir en el treball, amb esperit de superació i ganes de millorar.

4. Conèixer l'entorn laboral i les opcions al seu abast (centre ocupacional, centre especial d'ocupació, treball amb suport) amb la finalitat de formar-se per a la recerca d'un lloc de feina.

5. Conèixer els seus drets i deures com a treballador.

Continguts

1. Concepte de mercat de treball. Oferta i demanda.

2. El procés de recerca de feina a empreses del sector.

3. Fonts d'informació i ocupació.

4. Currículum. Cartes de presentació, sol·licituds...

5. Inscripció a les oficines d'ocupació.

6. El procés de selecció de personal. L'entrevista.

7. El contracte de treball. Tipus, modalitats, modificació, suspensió i extinció de la relació laboral.

8. Concepte de salari. La nòmina.

9. Concepte de sindicat.

10. Conflictes col·lectius. La vaga i el tancament patronal.

11. El conveni col·lectiu. Participació dels treballadors a l'empresa.

12. Programes de foment de l'ocupació.

13. Les agències de col·locació.

14. Les empreses de treball temporal.

15. La seguretat social. Prestacions.

16. Els compromisos amb hisenda.

Críteris d'avaluació

1. Interpretar els drets i deures derivats de la relació laboral.

2. Reconèixer les diferents modalitats de contractació laboral que permet la legislació vigent.

3. Identificar les situacions que poden donar lloc a la modificació, la suspensió i l'extinció del contracte.

4. Seleccionar informació relativa a llocs de feina d'acord a les seves possibilitats i als seus interessos.

5. Elaborar i emplenar documentació necessària per accedir a un lloc de feina.

6. Valorar la importància de les bones relacions laborals entre empresa i treballadors.

7. Interpretar a grans trets els diferents conceptes d'una nòmina.

8. Prendre consciència de la importància de mantenir actituds solidàries entre els treballadors per assolir entre tots unes millors condicions de feina.

Bloc III.

Seguretat i higiene en el treball

Objectius específics

1. Desenvolupar hàbits d'ordre, de puntualitat, de seguretat i d'higiene en el treball, de respecte pels companys i companyes, de responsabilitat i de treball en equip.

2. Desenvolupar actituds de respecte envers el medi ambient a l'activitat laboral diària, fomentant comportaments de reciclatge de residus i aprofitament dels materials.

Continguts

1. Normes de seguretat i higiene en el treball. Senyalitzacions.

2. Factors de risc: físics, químics, biològics i organitzatius.

3. Danys derivats del treball. Malaltia laboral i accident de treball.

4. Prevenció dels riscos laborals. Els equips de protecció.
5. Obligacions dels treballadors.
6. Obligacions de l'empresari.
7. Salut laboral, medi ambient i qualitat de vida.
8. Primers auxilis. Nocions generals.

Críteris d'avaluació

1. Identificar els factors de risc existents en un lloc de treball.
2. Respectar les normes de seguretat i d'higiene en el treball. Identificar i evitar àrees perilloses.
3. Descriure els danys que generen les males condicions laborals i mediambientals a la salut.
4. Identificar les mesures de protecció i de prevenció en funció de les situacions de risc en diferents treballs.
5. Relacionar i aplicar les mesures a seguir en cas d'accidents (primers auxilis en situacions simulades).

ANNEX 2

Organització dels programes de qualificació professional inicial

Modalitat: Aula professional

	Mòduls	Hores setmanals	Hores anuals
Mòduls específics professionals	Mòduls de qualificació professional de nivell 1 (31 setm.)	16	496
	Formació pràctica en empreses (4 setmanes)		160
Mòduls de caràcter general	Aprenentatges instrumentals bàsics	11	341
	Orientació laboral	1	31
	Tutoria	1	31
	Ampliació de competències: Informàtica/Anglès	3	93
Total hores		32	1.152

31 setmanes en el centre a 32 h setmanals + 4 setmanes d'FPPE a 40 h setmanals = Total: 1.152 hores

Modalitat: Taller professional i Taller específic

	Mòduls	Hores setmanals	Hores Anuals
Mòduls específics professionals	Mòduls de qualificació professional de nivell 1	16	496
	Formació pràctica en empreses		160
Mòduls de caràcter general	Aprenentatges instrumentals bàsics	9	279
	Orientació laboral	1	31
	Tutoria	1	31
	Ampliació de competències: Informàtica/Anglès	3	93
Total hores		30	1.090

31 setmanes en el centre a 30 h setmanals + 4 setmanes d'FPPE a 40 h setmanals = Total: 1.090 hores

Mòduls condients a la titulació de graduat en ESO

	Mòduls	Oferta mòduls voluntaris		
		Hores setmanals	Hores Anuals	
Mòduls voluntaris	Formació titulació ESO	Ambit de comunicació	9	315
		Ambit social	6	210
		Ambit científicotecnològic	8	280
		Tutoria	1	35
Total hores		24	840	

35 setmanes en el centre a 24 h setmanals = Total: 840 hores

— o —

CONSELLERIA DE TREBALL I FORMACIÓ

Num. 6902

Ordre de la consellera de Treball i Formació de 25 de març de 2009, per la qual s'aproven les funcions dels llocs de treball de la Conselleria de Treball i Formació

El Decret 9/2007, de 6 de juliol, del president de les Illes Balears, determina la composició del Govern i estableix l'estructura de l'Administració de la

Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de la qual forma part la Conselleria de Treball i Formació.

El Decret 11/2007, d'11 de juliol, del president de les Illes Balears, modificat pels decrets 14/2007, de 20 de juliol; 20/2007, de 31 de juliol; 37/2007, de 24 d'octubre; 14/2008, de 28 de març; 16/2008, d'11 d'abril, i 22/2008, de 7 d'octubre, estableix les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i, en conseqüència, l'estructura orgànica bàsica de la Conselleria de Treball i Formació.

Així mateix, l'article 8 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, regula l'organització interna de les conselleries i disposa en l'apartat tercer que 'els consellers, mitjançant ordre, n'han de desenvolupar l'estructura orgànica bàsica, d'acord amb la relació de llocs de treball vigent, per determinar les funcions atribuïdes a les unitats administratives de cada conselleria'.

D'altra banda, l'article 34 de la Llei 3/2007, de 27 de març, de la Funció Pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa, entre d'altres, que 'les ordres de funcions són l'instrument tècnic d'ordenació mitjançant el qual l'Administració assigna les funcions als llocs de treball' i estableix que 'cada conseller o consellera determina les ordres de funcions dels llocs de treball, adscrits a la seva conselleria, amb l'informe previ de la conselleria competent en matèria de funció pública'.

Amb la finalitat de complir aquesta previsió legal; d'acord amb l'article 38.2 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, que atribueix a la consellera o al conseller la potestat reglamentària en matèries pròpies del seu departament per regular l'organització i el funcionament dels serveis de la Conselleria, i amb la Instrucció 3/2003, de 12 de novembre, de la directora general de la Funció Pública, que regula els criteris per confeccionar les ordres de funcions dels llocs de treball del personal funcionari de les diferents conselleries; atesa la necessitat d'actualitzar les funcions corresponents a cadascuna de les places de personal funcionari de la Conselleria de Treball i Formació, i amb l'informe favorable de la Conselleria d'Interior del Govern de les Illes Balears, dict la següent

ORDRE

Article 1

S'aprova l'atribució de funcions als llocs de treball de personal funcionari de la Conselleria de Treball i Formació, de conformitat amb el que estableix l'annex que s'adjunta a aquesta Ordre.

Article 2

1. Per desenvolupar l'estructura orgànica de la Conselleria de Treball i Formació, en primer lloc es detallen els llocs de treball adscrits a la consellera o al conseller; a continuació els corresponents a la Secretaria General i, finalment, els corresponents a cadascuna de les direccions generals.

2. La llista dels llocs de treball ha de respectar l'ordenació que estableix la relació de llocs de treball de personal funcionari de la Conselleria de Treball i Formació i només s'ha de referir a les places dotades.

Article 3

La relació de funcions dels diferents llocs de treball s'ha de considerar com una descripció succinta, sense que les funcions enumerades tinguin caràcter limitador o exclouent.

Article 4

1. En el cas de llocs de treball vacants o d'absència de la persona titular, n'ha d'assumir les funcions la persona que ocupi el lloc de treball jeràrquicament superior.

2. En el cas de vacant o d'absència de la persona titular d'un departament o d'un servei, n'assumeix les funcions la persona titular del departament i, si no n'hi ha, la del servei que designi la secretària o el secretari general o la directora o el director general corresponent.

Disposició derogatòria

Resta derogada qualsevol norma de rang igual o inferior que s'oposi al que disposa aquesta Ordre i, en particular, l'Ordre de la consellera de Treball i Formació de 14 de febrer de 2008 per la qual s'aproven les funcions dels llocs de treball de la Conselleria de Treball i Formació (BOIB núm. 27, de 23 de febrer).

Disposició final

Aquesta Ordre comença a vigir l'endemà d'haver-se publicat en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma, 25 de març de 2009

La consellera de Treball i Formació
Joana Maria Barceló Martí